

გაეროს ეროვნული სააგენტოს აჭარის პირობათმორეგულირებელი ორგანიზაციის ხელმოწერა

დღეს მოსალოდნელია ცვლადი-დამაბრუნებელი, უნალექო, ცვლადი მიმართულების ქარი - 10-15 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო და შიდა მთიან რაიონებში - 15-20, მაღალ მთაში - 7-12 გრადუსი სითბო. ღვის წყლის ტემპერატურა 14 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 763 მილიმეტრი.

ხვალ მოსალოდნელია უნალექო ამინდი, მომდევნო 2 დღეს - წვიმა.

პირველი ნიუსი

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი სამუშაო ვიზიტით რუმინეთის დედაქალაქ ბუჩარესტში გაემგზავრა. მთავრობის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, ვიზიტის ფარგლებში, ირაკლი ღარიბაშვილი ხელს მოაწერს შეთანხმებას „აზერბაიჯანის რესპუბლიკის, საქართველოს, რუმინეთისა და უნგრეთის მთავრობებს შორის მწვენივანი ენერჯის განვითარებისა და გადაცემის სფეროში სტრატეგიული პარტნიორობის თაობაზე“. ხელმოწერის ცერემონიას ასევე დაესწრება ევროკომისიის პრეზიდენტი ურსულა ფონ დერ ლაიენი და რუმინეთის პრეზიდენტი კლაუს იოჰანისი.

სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს პროკურორ კარმ ხანის განცხადებით, აგვისტოს ომის საქმეზე გამოძიების ეტაპი დასრულდა, თუმცა კვლავ მიმდინარეობს სამუშაოები ეჭვმიტანილი პირების მიხედვით მინდობის, გამლეტ გუჩუაშვილისა და დავიდ სანაკოვეის სასამართლოში წარსადგენად. როგორც კარმ ხანი განმარტავს, კვლავაც აუცილებელი იქნება მისი ოფისისა და პარტნიორების ერთობლივი ძალისხმევა, რათა მოხდეს ჯერ კიდევ თავისუფალი ეჭვმიტანილების ადგილსამყოფელის დადგენა და მათი დაკავება.

პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე იუსტიციის მინისტრის მოუხმინეს. რატი ბრეგვაძე საკანონმდებლო ორგანოში „მინისტრის საათის“ ფორმატში მივიდა. იგი დებუტატების წინაშე წარსდგა გაწეული საქმიანობის ანგარიშით, ისაუბრა გეგმებზე, რის შემდეგაც დებუტატების კითხვებს უპასუხა. ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებმა პლენარულ სხდომაზე დაარბაზი პროტესტის ნიშნად დატოვეს. მანამდე მათ პარლამენტში სააკაშვილის მხარდამჭერი ბანერები მიიტანეს.

ექსპრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის ადვოკატმა შალვა ხაჭაპურიძემ იუსტიციის მინისტრის, პენიტენციური სამსახურის უფროსის და პენიტენციური სამსახურის სამედიცინო დეპარტამენტის თანამშრომლის წინააღმდეგ სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურში სარჩელი შეიტანა. ის ითხოვს, უფლებამოსილება შეუჩერდეს სამივე მათგანს, „რადგან არ არის გამოჩენილი, მათ მიხედვით სააკაშვილის მოწამლის ფაქტში მონაწილეობა შჭონდეთ მიღებული“. ამასთან, ადვოკატმა საგამოძიებო სამსახურის სარჩელით მიმართა იმ პოლიტიკოსების წინააღმდეგ, ვინც ისეთ განცხადებებს აკეთებდნენ, „რომლებიც ცალსახად, სასამართლოზე წეწოლად უნდა ჩაითვალოს“. ხაჭაპურიძე გამოძიების დაწყებას ითხოვს მსჯავრდებულ პრეზიდენტის კადრების გასაწაროების ფაქტზეც.

მოამზადა ია შველიძემ

აჭარის 2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტი დამტკიცდა

აჭარის უმაღლესმა საბჭომ 15 დეკემბრის მორიგ პლენარულ სხდომაზე 2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტი დამტკიცა. რეგიონის მთავარი ფინანსური დოკუმენტის მოცულობა 535 549 400 ლარია.

კანონის პროექტი „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2023-2026 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტი კანონმდებლებს აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრმა ჯაბა ფუტყარაძემ წარუდგინა. მინისტრის განცხადებით, წინა საბიუჯეტო წელთან შედარებით, 2023 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტი 11%-ით გაიზარდა და პირველად, ნახევარ მილიარდ ლარს გადააჭარბა. მისივე თქმით, მომავალ წელს, გათვალისწინებულია მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, ჯანდაცვისა და სოციალური, განათლების, ტურიზმის, სოფლის მეურნეობის პროგრამების დაფინანსების ზრდა.

სამინისტროების მიხედვით ფინანსები შემდეგნაირად გადანაწილდა: ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო - 133 483 600 ლარი; ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო - 33 235 000 ლარი; სოფლის მეურნეობის სამინისტრო - 29 531 000 ლარი; განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო - 105 446 800 ლარი.

„უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის დავით გაბაიძის განცხადებით, მნიშვნელოვანია, რომ ბიუჯეტი გადასცდა ნახევარმილიარდიან ნიშნულს, საიდანაც დაახლოებით 65% კაპიტალურ პროექტებს მოხმარდება. მისი თქმით, გათვალისწინებულია მუნიციპალიტეტებისთვის გამოყოფილი თანხების ზრდა - 173 მილიონ ლარამდე, იზრდება განათლების სფეროს დაფინანსება, რაც არის გრძელვადიანი ინვესტიცია. გარდა ამისა, იმატებს ჯანდაცვის პროგრამების, ტურიზმის პროექტების დაფინანსება. მისივე განცხადებით, მნიშვნელოვანია, რომ წელს, ბიუჯეტის პროცესში გათვალისწინებულია გენდერული ბიუჯეტი“, - აღნიშნულია საკანონმდებლო ორგანოს მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

მათივე ცნობით, საფინანსო-საბიუჯეტო და ეკონომიკურ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე მარინე გვიანიძემ სხდომაზე ხაზი გაუსვა გენდერული ბიუჯეტის როლს რეგიონში ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების, ქალთა მიმართ ძალადობის აღმოფხვრის, შშმ პირთათვის თანაბარი გარემოს შექმნის, ბავშვთა და ხანდაზმულთათვის სათანადო პირობების უზრუნველყოფის საკითხებში.

ლო აქტებთან შესაბამისობაში მოყვანა. კანონპროექტი დებუტატებმა პირველი მოსმენით, 15 ხმით მიიღეს. პლენარულ სხდომაზე განიხილეს, ასევე, უმაღლესი საბჭოს რეგლამენტში შესატანი ცვლილებები, რომლის მიღებაც ღია მმართველობის საბჭოს სამოქმედო გეგმით აღებული ვალდებულებებმა განაპირობა და საკანონმდებლო ორგანოს სახელმძღვანელო მექანიზმების გაძლიერებას, უმაღლესი საბჭოს საქმიანობაში მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდის უზრუნველყოფას ისახავს მიზნად.

რეგლამენტის პროექტი, რომელიც სხდომაზე საკონსტიტუციო, იურიდიულ და საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე ვლადიმერ მაგლობლიშვილმა წარმოადგინა, გამარტივებული წესით, ერთი მოსმენით, 14 ხმით მიიღეს.

დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების განხილვამდე, კანონმდებლებმა ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ მოვლენებთან დაკავშირებით განცხადებები გააკეთეს. სხდომას არ ესწრებოდნენ უმაღლესი საბჭოს წევრები „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან“.

უმაღლესი საბჭოს სამემოლო-სამედიაციო სესია პლენარული სხდომით დაიხურა.

ია შველიძე

არჩილ ჩიქოვანი: ბათუმი იქნება პირველი ქალაქი საქართველოში, როგორც გადავა ნაკრების დახარისხების ოთხფრაქციიან სისტემაზე

რა უნდა ვიხსოვდეთ მიმდინარე პირველი ინფექციის შესახებ?

მოგზაურობა ჯაფოსურ ზურკუნტქალაქში

გამოიწერეთ გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სადისტრიბუციო ორგანიზაციას «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დახმარებით თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს. გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან»!

ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი! წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

2023 წლის ბათუმის ბიუჯეტი დამტკიცებულია

ნათია იაშვილი 555 18 48 88

გუშინ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მორიგი სხდომა გაიმართა. პირველი საკითხი, რომელზეც დეპუტატებმა იმსჯელეს, 2023 წლის ბათუმის ბიუჯეტის განხილვა იყო. სხდომას ბიუჯეტის გამოუცხადებლად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებმა

ისინი დღის წესრიგით გათვალისწინებული 13 საკითხიდან, არც ერთის განხილვას არ დასწრებიან. როგორც ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წევრმა რეზო ხარაზმა განაცხადა, აღნიშნულის მიზეზი ისაა, რომ „ქართულ ოცნება“ მიხედვით სააკაშვილს კლავს.

- დღეს ამ ქვეყანაში „ქართული ოცნება“ დემოკრატის ასამარებს, გვიზღუდავს ევროპულ გზას, უფრო მეტიც, კლავს საქართველოს მესამე პრეზიდენტს. საკრებულოსა და უმაღლეს საბჭოში „ქართული ოცნების“ წევრებთან ჯდომა ნიშნავს გარიგებას ბიძინა ივანიშვილიან. ჩამომავალი სისტემა, რომელიც ივანიშვილმა შექმნა, ჩვენს ევროპულ მომავალს ანგრევს და უნდა დაინგრეს. ამიტომ ერთადერთი გზა ევროპული მომავლისკენ გადის თავისუფლება და თითოეული გენგანის ხმის ამოდებაზე. ჩვენ არ ვაპირებთ აქ ჯდომას და „ქართული ოცნებასთან“ ყოფნას ერთი მიზეზის გამო - ისინი საქართველოში საქართველოს კლავენ, კლავენ საქართველოს მესამე პრეზიდენტს. ამიტომ პროტესტი ქუჩაში უნდა გაგრძელდეს. ეს ხელისუფლება მოუსაველეთში უნდა გავეშვათ, - განაცხადა რეზო ხარაზმა.

ოპოზიციის ბრალდებებს გამოეხმაურა საკრებულოს წევრი „ქართული ოცნებიდან“ თენგიზ აფხაზავა.

- ეს არის უპასუხისმგებლო, მაგნეტური დამოკიდებულება ქალაქისადმი, რომელიც ამ მნიშვნელოვანი დოკუმენტის მიღებას ელოდება, უპრეცედენტო 285-მილიონიან საწყის ბიუჯეტს. მიზეზია ის, რომ ვერც ერთ პროგრამაში შენიშვნა

ვერ დაასახელეს. მათი დესტრუქციული ქმედება გრძელდება, უკვე მერამდენედ დამენ ასეთ შოუს, საზოგადოება დაიღალა და არც აქცევეს ყურადღებას“, - განაცხადა თენგიზ აფხაზავამ.

ბათუმის ბიუჯეტი 35-წევრიანი საკრებულოს ცხრაშვილმა წევრმა დამტკიცა. სხდომას 21 დეპუტატი ესწრებოდა, „ლელოს“ და „განხილვის“ პარტიების წევრებმა 2023 წლის ბიუჯეტს მხარი არ დაუჭირეს.

როგორც ჩვენთან საუბარში ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსმა ედნარ ნატარაძემ განაცხადა, მომავალი წლის ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილი 284 მილიონ 950 ათასი ლარით განისაზღვრა, რაც სხვადასხვა მნიშვნელოვან პროექტს მოხმარდება.

- წარდგენილი ბიუჯეტის მნიშვნელოვანი ნაწილი როგორც გასულ წელს, მომავალ წელსაც ინფრასტრუქტურულ სამუშაოებს მოხმარდება, კერძოდ, 121 მილიონი ლარი. რაც შეეხება ეკოლოგიას, სარეკრეაციო სივრცეების მოწყობას - 26 მილიონ 30 ათას ლარზე მეტი მოხმარდება. ამით ქალაქს კიდევ არაერთი გამწვანებული სივრცე შეემატება. განათლების კუთხით 36 მილიონ ლარს დაეხარჯება, ავამუშავდება 6 ახალ საბავშვო ბაღს, ასევე,

17 არსებულ საბავშვო ბაღს სრული კაპიტალური რეაბილიტაცია ჩატარდება. ყველაზე მნიშვნელოვანი საზოგადოებისთვის არის ჯანდაცვა, სოციალური საკითხები და ამისთვის 25 მილიონ ლარზე მეტი დაიხარჯება. ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის კუთხით, გასულ წელთან შედარებით, ბიუჯეტი 5 მილიონამდე ლარით გაიზარდა. პროგრამებით ისარგებლებს 55 ათასამდე ბენეფიციარი, - გვითხრა ედნარ ნატარაძემ.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მოწყვლადი სოციალური ჯგუფების მდგომარეობის გაუმჯობესება და საცხებიდან დახმარების კომპენსაციით უზრუნველყოფის ბიუჯეტი, არსებულთან შედარებით, 427 ათას 600 ლარით გაიზარდა და შეადგინა 1 639 500 ლარი. ახალშობილთა და ბავშვთა განვითარების შეფერხების პრევენციური-რეაბილიტაციის ბიუჯეტი გაიზარდა 57 ათას 800 ლარით და შეადგინა 2 636 700 ლარი. ბათუმში მცხოვრებ ფსიქიკური პრობლემების მქონე პირთა ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის ბიუჯეტი გაიზარდა 31 ათას 300 ლარით და შეადგინა 151 ათას 200 ლარი. ჰემოდიალიზის ცენტრის პაციენტთა და ლეიკემიით დაავადებულ ბავშვთა მატერიალური დახმარების ბიუჯეტი გაიზარდა 32 ათას 400 ლარით და

შეადგინა 201 ათას 600 ლარი. შშმ სტატუსის ბავშვთა და ვეტერანთა საკურორტო რეაბილიტაციის ბიუჯეტი გაიზარდა 116 ათას 800 ლარით და შეადგინა 716 ათას 800 ლარი, ხოლო ბენეფიციართა რაოდენობა გაიზარდა 200-ით. მოქალაქეთა ინდივიდუალური სამედიცინო დახმარებისთვის არსებული ბიუჯეტი გაიზარდა 121 ათას 200 ლარით და შეადგინა 1 მილიონ 76 ათასი ლარი. ბათუმის სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მომსახურების განვითარებისთვის ბათუმის ბიუჯეტიდან 1 მილიონი ლარი გამოიყო.

რაც შეეხება სოციალურ უზრუნველყოფას, კომუნალური მომსახურების საფასურის სუბსიდირების ბიუჯეტი გაიზარდა 17 ათას 900 ლარით და შეადგინა 832 300 ლარი. მოწყვლადი სოციალური კატეგორიების მატერიალური დახმარებით უზრუნველყოფის ბიუჯეტი 1 მილიონ 356 ათას 700 ლარით გაიზარდა და შეადგინა 3 მილიონ 886 ათას 200 ლარი.

მუნიციპალური სასაღილოების დაფინანსება ბენეფიციარების რაოდენობის ზრდის შესაბამისად იზარდა 610 ათას 900 ლარით და შეადგენს 7 მილიონ 137 ათას 600 ლარს. დროებითი დამის თავსებადებისთვის გათვალისწინებულია 756 ათას 500 ლარი, რაც არსებულ ბი-

უჯეტზე მეტია 373 ათას 800 ლარით. შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების ასისტენტთა მომსახურების ბიუჯეტი გაიზარდა 51 ათას 500 ლარით და შეადგინა 176 300 ლარი. პერსონალური ასისტენტების მიერ შშმ პირებისათვის სერვისის მიწოდების და პერსონალური ასისტენტთა მომსახურების ბიუჯეტი 176 ათას 300 ლარია. სანიტარიული ზედამხედველობის ბიუჯეტი გაიზარდა 123 ათას 400 ლარით და შეადგინა 950 ათას 100 ლარი.

განათლების, კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდობის კუთხით პროორიტეტები ასე გადანიშნულია: განათლება - პროფესიული განვითარებისა და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა - ლუკა ასათიანისა და ტბელ-აბუსერისის სახელობის სტიპენდიები წარმატებული სტუდენტებისათვის;

კულტურა - ფოლკლორის, თანამედროვე მუსიკის, კლასიკური მუსიკის, ხელოვნება ხელშეწყობა და ა(ა)იპ „აკაკი წერეთლის სახელობის ქალაქ ბათუმის საჯარო ბიბლიოთეკის“ დაფინანსება;

ახალგაზრდობა - ახალგაზრდული ცენტრის მხარდაჭერა, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ინტეგრაციასთან დაკავშირებული საინფორმაციო აქტივობები, ახალგაზრდული ბანაკების ორგანიზება, ინტელექტუალური და შემეცნებითი პროექტების მხარდაჭერა;

სპორტი - მასობრივი სპორტის განვითარება, ბათუმელი სპორტსმენების ინდივიდუალური განვითარების ხელშეწყობა, სპორტული საკლუბო გუნდების, საჭადრაკო კლუბი „ნონას“ და ბათუმის საცხენოსნო კლუბის მხარდაჭერა;

მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მოვლა-პატრონობა - ა(ა)იპ „ბათუმის სპორტული ცენტრის“ მხარდაჭერა, სასპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მოვლა-პატრონობა.

არჩილ ჩიქოვანი; ბათუმი იქნება პირველი ქალაქი საქართველოში, რომელსაც გადავს ნარჩენების დახარისხების ოთხფრაქციანი სისტემაზე

ნათია იაშვილი 555 18 48 88

ბათუმის მერი არჩილ ჩიქოვანი საქართველოში ადგილობრივ დონეზე გარემოსდაცვითი დემოკრატისა და კლიმატის მართვის ხელშეწყობის შესახებ კონფერენციას დაესწრო, სადაც აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით ბათუმში არსებულ შედეგებსა და გამოწვევებზე ისაუბრეს

ასევე იმსჯელეს გარემოსდაცვით და კლიმატის მართვაზე დაკავშირებულ საკანონმდებლო საკითხებზე და გაიმართა დისკუსია თემაზე: „ნარჩენების მართვა და SEAP დანერგვის ბარიერები მუნიციპალიტეტებში“.

„მუნიციპალიტეტისთვის პროორიტეტულია ნარჩენების წყაროსთან სეპარირების სისტემის დანერგვა. ამ მიზნით აქტიურად ვმუშაობთ მოსახლეობისთვის ნარჩენების სეპარირებულად შეგროვების სერვისის მისაწოდებლად. ამ მიმართულებით დღეისათვის მუნიციპალიტეტი საერთაშორისო პარტნიორობის აქტიური თანამშრომლობითა და მათი მხარდაჭერით ახორციელებს საპილოტე პროექტებს. მნიშვნელოვანია ურთიერთთანამშრომლობის მეორადი ეფექტიანობის განვითარების პროგრამის (UNDP) და ქალაქ ბათუმის მერიის შორის „სწრაფი განვითარების ლაბორატორიის“ პროექტის სახით. მოცემული პროექტის ფარგლებში, დაიწყო UNDP-ის სწრაფი განვითარების ლაბორატორიის საპილოტე პროექტის განხორციელება, რომელიც მოიცავდა როგორც მუნიციპალიტეტისთვის შესაბამისი აღჭურვილობის (ურნების) გადმოცემას, ასევე, ინტეგრირებული საკო-

მუნიციპალიტეტის მხრიდან პროექტის უშუალო განმახორციელებელს წარმოადგენს შპს „სანდასუფთავება“, რომლის უშუალო ჩართულობით შეიქმნა ურნების დიზაინი.

მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ ლოკაციები ურნების განსათავსებლად შეიქმნა მსგავსი სოციალურ-ეკონომიკური მახასიათებლების მქონე, საშუალოდ 8 დღეში ერთხელ. შპს „სანდასუფთავება“ განსაზღვრავდა ამოღებული ნარჩენის მოცულობასა და ხარისხს. პარალელურად მიმდინარეობდა საკომუნიკაციო კამპანია, რომელიც წარმოადგინა ორტიპის სატელევიზიო განხილვებს. განხილვების მოსახლეობაზე მიწოდებულ განხორციელებულ ეტაპობრივად, სხვადასხვა სოციალური აქტივობის მეშვეობით. კამპანია დაიყო ორ ფაზ-

ბლების გათვალისწინებით. შერჩეული გამკვირვებულ ურნები განთავსდა სამ ჯგუფად მუნიციპალური ურნების გვერდით. საწყის ეტაპზე ნარჩენის გამოტანას ხორციელებდა ურნების მონიტორინგის გზით, ნარჩენით შე-

დების თანავე, საშუალოდ 8 დღეში ერთხელ. შპს „სანდასუფთავება“ განსაზღვრავდა ამოღებული ნარჩენის მოცულობასა და ხარისხს. პარალელურად მიმდინარეობდა საკომუნიკაციო კამპანია, რომელიც წარმოადგინა ორტიპის სატელევიზიო განხილვებს. განხილვების მოსახლეობაზე მიწოდებულ განხორციელებულ ეტაპობრივად, სხვადასხვა სოციალური აქტივობის მეშვეობით. კამპანია დაიყო ორ ფაზ-

მისი მუნიციპალური რესურსით გაგრძელების თაობაზე. კერძოდ, გაიზარდა ლოკაციების და ურნების რაოდენობა. ურნები შექმნილი იქნა მუნიციპალიტეტის ფინანსური რესურსით, ასევე მუნიციპალიტეტმა შეიძინა ნაგავზიდი მხოლოდ სეპარირებული ნარჩენის გამოსატანად.

„UNDP-ის ექსპერიმენტის დასრულებისა და შეფასების შედეგად მივიღეთ სანდო მონაცემები, რაზე დაყრდნობითაც, მიმდინარე წლის სექტემბერში, UNDP-ის ხელშეწყობით დაიწყო მუშაობა 2023-2027 წლებში მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვებისთვის. გეგმის მიხედვით, ბათუმი იქნება პირველი ქალაქი საქართველოში, რომელიც გადავა ნარჩენების დახარისხების ოთხფრაქციანი სისტემაზე.“

რაც შეეხება ბათუმის ნავგასაყრელს, რომელიც ათეულობით წლის წინ შეიქმნა, უკვე წლებია, ღია სივრცეშია და სტანდარტებს ვერ აკმაყოფილებს. მისი დახურვა ახალი ნავგასაყრელის ექსპლუატაციაში შესვლასთან ერთად მოხდება. ახალი ნავგასაყრელი ცეცხლაურში, ქობულეთში მდებარეობს.

გარე განათების ნაწილში ბათუმი გადავიდა LED სანათებზე. შესაბამისად, ქალაქის მასშტაბით 15000-მდე ენერგოეფექტური LED განათება მონტაჟდება. ჭკვიანი განათების სისტემა გააუმჯობესებს ღამის ხილვადობას, ფეხით, ველოსიპედითა და მანქანით უსაფრთხოდ გადაადგილებას. ენერგოეფექტური LED განათებაზე გადასვლით ელექტროენერჯის მოხმარება დაახლოებით, 40 პროცენტით შემცირდება. ეს ნიშნავს, რომ ბათუმში განხორციელდება განათების მოდერნიზაციის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პროგრამა.

აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ბათუმი პირველი ქალაქია სამხრეთ ამიერკავკასიაში, სადაც ელექტროავტობუსები მოძრაობს, რომლებიც ეკოლოგიურად სუფთაა და არ გამოყოფს გამოწვევებს, - აღნიშნა არჩილ ჩიქოვანმა.

ბლების გათვალისწინებით. შერჩეული გამკვირვებულ ურნები განთავსდა სამ ჯგუფად მუნიციპალური ურნების გვერდით. საწყის ეტაპზე ნარჩენის გამოტანას ხორციელებდა ურნების მონიტორინგის გზით, ნარჩენით შე-

დების თანავე, საშუალოდ 8 დღეში ერთხელ. შპს „სანდასუფთავება“ განსაზღვრავდა ამოღებული ნარჩენის მოცულობასა და ხარისხს. პარალელურად მიმდინარეობდა საკომუნიკაციო კამპანია, რომელიც წარმოადგინა ორტიპის სატელევიზიო განხილვებს. განხილვების მოსახლეობაზე მიწოდებულ განხორციელებულ ეტაპობრივად, სხვადასხვა სოციალური აქტივობის მეშვეობით. კამპანია დაიყო ორ ფაზ-

ბლების თანავე, საშუალოდ 8 დღეში ერთხელ. შპს „სანდასუფთავება“ განსაზღვრავდა ამოღებული ნარჩენის მოცულობასა და ხარისხს. პარალელურად მიმდინარეობდა საკომუნიკაციო კამპანია, რომელიც წარმოადგინა ორტიპის სატელევიზიო განხილვებს. განხილვების მოსახლეობაზე მიწოდებულ განხორციელებულ ეტაპობრივად, სხვადასხვა სოციალური აქტივობის მეშვეობით. კამპანია დაიყო ორ ფაზ-

„სისხლში არაფერი აღმოჩნდა და მწვავე ინფორმაციას სპეკულაციები დასრულდა“

ერთი წელია, არ წყდება აუთენტური ექსპერტიზების მიხედვით სააკაშვილის საპატიმროში ყოფნასთან და მისი განმარტების მდგომარეობასთან დაკავშირებით. პოლიტიკურად ისედაც პოლარიზებულ საზოგადოებაში ამ თემის განხილვამაც საკმაოდ მტკივნეული ხასიათი მიიღო.

კონსენსუსისმაგვარიც კი არ ჰქონდა ურთიერთდაპირისპირებული შორის, რომლებიც უკიდურესად საპირისპირო მხარეებს მიმართული. ევროპარლამენტის ამასწინანდელმა რეზოლუციამაც, რომელსაც თავად ანგარიშის ავტორმა სვენ მიქსერმაკ კი არ მისცა ხმა, გარკვეული ევროპარლამენტარების მიერ შეტანილი ჩასწორებების გამო, განხილვისას, ახრთა სხვადასხვაობის კიდევ ერთ მიზეზად იქცა. ჩასწორებები მიხედვით სააკაშვილის სამკურნალო საზღვარგარეთ გადაყვანასა და ნიკა გვარამიას პატიმრობიდან გათავისუფლებას ეხება. ამგვარად, საქართველოს მესამე პრეზიდენტი კვლავ რჩება „მნიშვნელოვანი“ როლის შემსრულებლად ჩვენს რეალობაში.

უნდა გამოვყენებულყო თუ არა მიხედვით სააკაშვილის საავადმყოფოში ყოფნის ამსახველი ბოლოდროინდელი კადრები ტელეეთერით და რა შთაბეჭდილება დატოვა ამ კადრებმა ჩვენს საზოგადოების წევრებზე, მათ შორის პოლიტიკოსებზე? - სწორედ ამ ორ კითხვას უნდა ვუპასუხოთ. მათ შორის პოლიტიკოსებზე - სწორედ ამ ორ კითხვას უნდა ვუპასუხოთ. მათ შორის პოლიტიკოსებზე - სწორედ ამ ორ კითხვას უნდა ვუპასუხოთ. მათ შორის პოლიტიკოსებზე - სწორედ ამ ორ კითხვას უნდა ვუპასუხოთ.

„მათ უნდათ ქვეყანაში ვითარების არევა. ხედავენ, რომ ის კანდიდატები, რომლებიც მრავლად არიან წარმოდგენილი „ნაცმოძრაობის“ თავმჯდომარეობის პოსტზე, ამას ვერანაირად მოახერხებენ. აქედან გამომდინარე, ვფიქრობენ, რომ არეულობის შემოტანის ერთადერთი რესურსი აქვს სწორედ სააკაშვილს. რაც შეეხება კადრებს, 3 სხვადასხვა შემთხვევა იყო, როდესაც იუსტიციის სამინისტრომ გა-

მოაქვეყნა ვიდეოკადრები. თავიდან იყო ერთი ფეიკამპანია, რომელიც უკავშირდებოდა ე.წ. წამებას - უწყებას მოუწია იმ კადრების გასაჭაროება, რომლებიც უკავშირდებოდა პატიმარ სააკაშვილის გადაყვანას ერთი საპატიმროდან მეორეში. მეორე შემთხვევა დაკავშირებული იყო შემშილობასთან - იქაც იყო სრული ფეიკამპანია, რომელიც უკავშირდებოდა იმას, რომ თითქოს სააკაშვილი 60 დღის განმავლობაში შიმშილობდა. ჭრ მსოფლიო რეკორდია 60 დღე შიმშილობა, წარმოუდგენელია. აქაც მოუწია იუსტიციის სამინისტროს კადრების გავრცელება, სადაც ჩანს, თუ როგორ იკვებება მოშინებული მიხედვით სააკაშვილი. რაც შეეხება ბოლო შემთხვევას, სასამართლოზე გვიმოხერხდა სააკაშვილის ჩართვა, რასაც მოჰყვა სპეკულაციების ახალი ტალღა. მანამდე იყო 400-დღიანი კამპანია - 400 დღე საუბრობდნენ „ნაცმოძრაობის“ წარმომადგენლები, რომ დღეს არა, ხვალ დაიღუპება სააკაშვილი. ვიდეოებს აჯერებენ, ამიტომ არის საჭირო პა-

სუბი ასეთ კამპანიებზე“ - თქვა „იმედის“ ტელეეთერში „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთმა ლიდერმა ირაკლი კობახიძემ.

საქართველოს პარლამენტის წევრმა ბლოკიდან „ნაცმოძრაობა“ - ძალა ერთობაშია“ სალომე სამაღალე საკანონმდებლო ორგანოს პლენარულ სხდომაზე იუსტიციის მინისტრ რატი ბრეგვაძის შემდეგ (რომელმაც აღნიშნა, რომ „პენიტენციურ სისტემაში თანამშრომლების მხრიდან პატიმრებზე ძალადობის არც ერთი ფაქტი არ დაფიქსირებულია მაშინ, როდესაც 2011 წელს არასათანადო მოპყრობა იყო სისტემური პრობლემა და ეს აღიარებული იყო ყველა საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ. აღნიშნულს ასევე ადასტურებს ის გარემოება, რომ 2012

წლის შემდეგ, სტრასბურგის სასამართლოს ერთი საჩივარიც კი არ მიუღია წარმოებაში საქართველოს პენიტენციური სისტემიდან“ სააკაშვილის შესახებ განაცხადა: „შეიძლება თქვენც მიგაჩიროთ, რომ ევროკავშირის წარმომადგენლები და ევროპარლამენტი არის მოწყვდილი, მაგრამ ჩვენ წავიკითხეთ ნათლად, რომ ევროკავშირი, პარლამენტი და საერთაშორისო პარტნიორები გაკისრებენ სრულ პასუხისმგებლობას მიხედვით სააკაშვილის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობაზე. ციტირებენ იმ საერთაშორისო დასკვნას, რომელიც ადგენს, რომ ის არის, საგარეუდოდ, მოწამული. მინტერესებს თქვენ გვიპასუხოთ, ან დღემდე რატომ არ ვაკეთებთ, ან რატომ არ გეგმავთ, სანდო, თქვენ მიერვე შეჩვიულ საერთაშორისო ექსპერტიზას მიანდოთ, ვაცნებ პასუხი მარტივ შეკითხვას - არის თუ არა ის დასკვნა, რომელიც დავით პრეზიდენტის სხეულში აღმოჩენილ ნივთიერებასთან დაკავშირებით, რომ იქ ვერ მოხვდებოდა სხვა გზით, თუ არა მოწამული, არის თუ არა სიმართლე. რატომ არ იწვევთ საერთაშორისო ექსპერტიზას, თუ შეიძლება ამაზე გვიპასუხოთ. მე მიხედვით სააკაშვილი მოვინახულე. არ მიმარჩია, არ მჭერა, არ მაქვს განცდა, რომ ამ ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის მდგომარეობა გამოსწორდება არსებული ვითარებაში“.

სხენებული კადრების და მათი გასაჭაროების შეფასება ვთხოვეთ „ნაცმოძრაობის“ წევრ მირდატ ჭამადაძეს: „სამართლებრივ ნაწილს რომ თავი დავანებოთ, ეს არის ყოვლად ამორალური საქციელი. ამ ფაქტმა კიდევ ერთხელ ცხადყო, რომ მიხედვით სააკაშვილის მიმართ მიმდინარეობს შურისძიება, რასაც არავი-

თარი კავშირი არ აქვს სამართალთ. ეს იყო მცდელობა, ხელისუფლებას დაემცირებინა მიხედვით სააკაშვილი, მაგრამ სინამდვილეში ამით დაამცირეს ქვეყანა. ვინც არ აცხადებს, რომ ეს არის მსოფლიო მიხედვით სააკაშვილი, ფაქტია, რომ ის ამ ქვეყნის მესამე პრეზიდენტი და როცა პრეზიდენტს ასე ექცევი საკუთარი პოლიტიკური მიზნის მოსაღწევად (ძალაუფლების შესანარჩუნებლად), ამხელა ზიზღით და სიძულვილით კვებავ საზოგადოების ნაწილს, ეს პირდაპირ ქვეყნის ინტერესებს ეწინააღმდეგება.“

ამ კადრების ნახვის შემდეგ ერთადერთი შთაბეჭდილება დარჩებოდა ყველა საღად მოზარდზე ადამიანს: ეს კადრები გათვლილი იყო რუსეთის ხელისუფლებისთვის. სხვა ახსნა არ არსებობს, რადგან მოექცე დასვენებულ პატიმარს ასე, ამას არც ქრისტიანობა გვასწავლის, არც ქართულ ტრადიციებს შეესაბამება. ყველა ადამიანს აქვს სიცოცხლის უფლება“.

ჩვენს შეკითხვას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ უნდა მოქცეულიყო ხელისუფლება, როცა მედპერსონალსაც და ხელისუფლებასაც ბრალს სდებენ ექსპერტიზების სადმი არაადამიანურ მოპყრობაში, მირდატ ჭამადაძემ ასე უპასუხა:

„ამ კადრების შემდეგ ჩვენ ვნახეთ მიხედვით სააკაშვილის წერილი/განცხადება, სადაც ის ცალსახად აღნიშნავს, რომ მას მედპერსონალთან პრეტენზია არ აქვს. თუ თქვენ გავრცელებული კადრებიდან მიხედვით სააკაშვილის მედპერსონალთან დამოკიდებულებას გულისხმობთ, ამაზე მოვისმინე ექიმების განმარტება, რომლებიც ამბობენ, რომ ეს სიმპტომები დამახასიათებელია იმ პაციენტებისთვის, ვინც მოწამულია ვერცხლისწყლით ან/და დარიშხანით. საერთაშორისო თუ ჩვენი ქვეყნის პაციენტებში ექსპერტიზები/ექიმები აღნიშნავენ, რომ მდგომარეობა კრიტიკულია, ვნახეთ ბატონი სერგეი კოსოვი ჯანმრთელობაზე, სადაც აღნიშნულია, რომ პაციენტი სააკაშვილის მკურნალობა არ მიმდინარეობს სწორად. გუშინ „იმედის“ ტელეეთერში ვნახეთ ინტერვიუ „ვიკამედის“ დირექტორ, ქალბატონ ნინო ნადირაძისთან, რომელიც მოუწოდებს „ქართული ოცნების“ კადრებს, რომ წავიდნენ დათმობაზე და გაიყვანონ საზღვარგარეთ სააკაშვილი სამკურნალოდ. ეს კიდევ ერთხელ მიუთითებს იმ ფაქტზე, რომ მიხედვით სააკაშვილის ჯანმრთელობის მდგომარეობა ურთულესია. ამ ყველაფრის შემდეგ, პაციენტი რომ არ გადააწყვეთ სამკურნალოდ, ეს წამება და სხვა არაფერია“.

აქვე გთავაზობთ ნინო ნადირაძის ზემოთ ხსენებული ინტერვიუდან განსაკუთრებულად საყურადღებო ამონარიდებს: „ექსპერტიზები აქტიურად იყენებ ჩართულები სააკაშვილის მკურნალობის პროცესში, თუ რამე არ მოსწონდათ, რამეში არ გვეთანხმებოდნენ, ეთქვათ. თუ ყოველდღიურად პაციენტის სიცოცხლე დაფეხვებოდა და ყველა საათსა და წუთს მნიშვნელობა აქვს, რას უნახავდნენ ამ დასკვნებს, არ უნდა გვაჩვენონ?! ჩვენ შევედით წინასწარ წაგებულ ომში იმიტომ, რომ განკურნება არის გადაადგილება და გათავისუფლების საწინააღმდეგო მხარეს. რა უნდა გავაკეთოთ, რომ ეს პროცესი გადავწონოთ?! ჩვენ ვართ მარტო ამ თვალსაზრისით და გარეთ ვინც არის, ექიმები, ექსპერტები, ადვოკატი, მომხრეები და ა.შ. მთელი ამხელა მანქანა მომართულია ჩვენთან ერთად. თუ რა-მე არ მოსწონდათ, რამეში არ გვეთანხმებოდნენ, ეთქვათ. თუ ყოველდღიურად პაციენტის სიცოცხლე დაფეხვებოდა და ყველა საათსა და წუთს მნიშვნელობა აქვს, რას უნახავდნენ ამ დასკვნებს, არ უნდა გვაჩვენონ?! თუ პაციენტის სიცოცხლე ასე ყოველწამიერად არის საფრთხის ქვეშ, სასამართლოსთვის ინახვენ დასკვნებს?!“

პაციენტი ჩვენთან გადმოვიყვანეს შიმშილობის შემდეგ. კალიორაჟის აწვევა იქამდე, სადაამდე გვიინოდა, არ გამოვიდა. ამასობაში დაემთხვა სასამართლო პროცესის კლინიკაში ჩატარება და ზუსტად ამის შემდეგ წამოვიდა წინაში მკვეთრი კლბა... ის იკვებება მცირე რაოდენობით, შერჩევითად. რა ოპერაცია ვაკეთებთ, რა სჭირს, ამაზე ვერ ვსაუბრობ, რადგან არ მაქვს მათი მხრიდან წერილობითი თანხმობა. ფაქტი ერთია - იყო სულ 1 ან 2 გულისრევა-პირღებინების ეპიზოდი. სხვა შემთხვევაში, რასაც ჭამს, მცირე რაოდენობით თუ რაც მას სურს, ყველაფერს ირგებს. ის, რომ ვერ ირგებს და ამიტომ ვერ სუქდება, ეს მომენტი არ არის. ფიზიკური წინააღმდეგობა, რაც ხელს უშლის გადაყვანას, არ არსებობს, ხოლო იმის დიფერენცირება ან დამტკიცება, რომ არ ჭამს თუ ვერ ჭამს, ეს იმდენად სუბიექტურია, ამის დამტკიცება ძალიან რთულია. ჩვენ რაც დავთვლით ინტერესებს, კახეშაიაში არ ვდებთ. მისი კლინიკური და ლაბორატორიული მონაცემები კახეშაიის დამადასტურებელ სურათს არ იძლევა. ჩვენ ასევე გვაკეთებთ ტოქსიკოლოგიური ანალიზი, რომელიც გავაუზღუნეთ გერმანიაში. სისხლში არაფერი არ აღმოჩნდა და მწვავე ინტოქსიკაციაზე სპეკულაციები დასრულდა“, - განაცხადა ნინო ნადირაძემ.

პაციენტი ჩვენთან გადმოვიყვანეს შიმშილობის შემდეგ. კალიორაჟის აწვევა იქამდე, სადაამდე გვიინოდა, არ გამოვიდა. ამასობაში დაემთხვა სასამართლო პროცესის კლინიკაში ჩატარება და ზუსტად ამის შემდეგ წამოვიდა წინაში მკვეთრი კლბა... ის იკვებება მცირე რაოდენობით, შერჩევითად. რა ოპერაცია ვაკეთებთ, რა სჭირს, ამაზე ვერ ვსაუბრობ, რადგან არ მაქვს მათი მხრიდან წერილობითი თანხმობა. ფაქტი ერთია - იყო სულ 1 ან 2 გულისრევა-პირღებინების ეპიზოდი. სხვა შემთხვევაში, რასაც ჭამს, მცირე რაოდენობით თუ რაც მას სურს, ყველაფერს ირგებს. ის, რომ ვერ ირგებს და ამიტომ ვერ სუქდება, ეს მომენტი არ არის. ფიზიკური წინააღმდეგობა, რაც ხელს უშლის გადაყვანას, არ არსებობს, ხოლო იმის დიფერენცირება ან დამტკიცება, რომ არ ჭამს თუ ვერ ჭამს, ეს იმდენად სუბიექტურია, ამის დამტკიცება ძალიან რთულია. ჩვენ რაც დავთვლით ინტერესებს, კახეშაიაში არ ვდებთ. მისი კლინიკური და ლაბორატორიული მონაცემები კახეშაიის დამადასტურებელ სურათს არ იძლევა. ჩვენ ასევე გვაკეთებთ ტოქსიკოლოგიური ანალიზი, რომელიც გავაუზღუნეთ გერმანიაში. სისხლში არაფერი არ აღმოჩნდა და მწვავე ინტოქსიკაციაზე სპეკულაციები დასრულდა“, - განაცხადა ნინო ნადირაძემ.

პაციენტი ჩვენთან გადმოვიყვანეს შიმშილობის შემდეგ. კალიორაჟის აწვევა იქამდე, სადაამდე გვიინოდა, არ გამოვიდა. ამასობაში დაემთხვა სასამართლო პროცესის კლინიკაში ჩატარება და ზუსტად ამის შემდეგ წამოვიდა წინაში მკვეთრი კლბა... ის იკვებება მცირე რაოდენობით, შერჩევითად. რა ოპერაცია ვაკეთებთ, რა სჭირს, ამაზე ვერ ვსაუბრობ, რადგან არ მაქვს მათი მხრიდან წერილობითი თანხმობა. ფაქტი ერთია - იყო სულ 1 ან 2 გულისრევა-პირღებინების ეპიზოდი. სხვა შემთხვევაში, რასაც ჭამს, მცირე რაოდენობით თუ რაც მას სურს, ყველაფერს ირგებს. ის, რომ ვერ ირგებს და ამიტომ ვერ სუქდება, ეს მომენტი არ არის. ფიზიკური წინააღმდეგობა, რაც ხელს უშლის გადაყვანას, არ არსებობს, ხოლო იმის დიფერენცირება ან დამტკიცება, რომ არ ჭამს თუ ვერ ჭამს, ეს იმდენად სუბიექტურია, ამის დამტკიცება ძალიან რთულია. ჩვენ რაც დავთვლით ინტერესებს, კახეშაიაში არ ვდებთ. მისი კლინიკური და ლაბორატორიული მონაცემები კახეშაიის დამადასტურებელ სურათს არ იძლევა. ჩვენ ასევე გვაკეთებთ ტოქსიკოლოგიური ანალიზი, რომელიც გავაუზღუნეთ გერმანიაში. სისხლში არაფერი არ აღმოჩნდა და მწვავე ინტოქსიკაციაზე სპეკულაციები დასრულდა“, - განაცხადა ნინო ნადირაძემ.

პაციენტი ჩვენთან გადმოვიყვანეს შიმშილობის შემდეგ. კალიორაჟის აწვევა იქამდე, სადაამდე გვიინოდა, არ გამოვიდა. ამასობაში დაემთხვა სასამართლო პროცესის კლინიკაში ჩატარება და ზუსტად ამის შემდეგ წამოვიდა წინაში მკვეთრი კლბა... ის იკვებება მცირე რაოდენობით, შერჩევითად. რა ოპერაცია ვაკეთებთ, რა სჭირს, ამაზე ვერ ვსაუბრობ, რადგან არ მაქვს მათი მხრიდან წერილობითი თანხმობა. ფაქტი ერთია - იყო სულ 1 ან 2 გულისრევა-პირღებინების ეპიზოდი. სხვა შემთხვევაში, რასაც ჭამს, მცირე რაოდენობით თუ რაც მას სურს, ყველაფერს ირგებს. ის, რომ ვერ ირგებს და ამიტომ ვერ სუქდება, ეს მომენტი არ არის. ფიზიკური წინააღმდეგობა, რაც ხელს უშლის გადაყვანას, არ არსებობს, ხოლო იმის დიფერენცირება ან დამტკიცება, რომ არ ჭამს თუ ვერ ჭამს, ეს იმდენად სუბიექტურია, ამის დამტკიცება ძალიან რთულია. ჩვენ რაც დავთვლით ინტერესებს, კახეშაიაში არ ვდებთ. მისი კლინიკური და ლაბორატორიული მონაცემები კახეშაიის დამადასტურებელ სურათს არ იძლევა. ჩვენ ასევე გვაკეთებთ ტოქსიკოლოგიური ანალიზი, რომელიც გავაუზღუნეთ გერმანიაში. სისხლში არაფერი არ აღმოჩნდა და მწვავე ინტოქსიკაციაზე სპეკულაციები დასრულდა“, - განაცხადა ნინო ნადირაძემ.

პაციენტი ჩვენთან გადმოვიყვანეს შიმშილობის შემდეგ. კალიორაჟის აწვევა იქამდე, სადაამდე გვიინოდა, არ გამოვიდა. ამასობაში დაემთხვა სასამართლო პროცესის კლინიკაში ჩატარება და ზუსტად ამის შემდეგ წამოვიდა წინაში მკვეთრი კლბა... ის იკვებება მცირე რაოდენობით, შერჩევითად. რა ოპერაცია ვაკეთებთ, რა სჭირს, ამაზე ვერ ვსაუბრობ, რადგან არ მაქვს მათი მხრიდან წერილობითი თანხმობა. ფაქტი ერთია - იყო სულ 1 ან 2 გულისრევა-პირღებინების ეპიზოდი. სხვა შემთხვევაში, რასაც ჭამს, მცირე რაოდენობით თუ რაც მას სურს, ყველაფერს ირგებს. ის, რომ ვერ ირგებს და ამიტომ ვერ სუქდება, ეს მომენტი არ არის. ფიზიკური წინააღმდეგობა, რაც ხელს უშლის გადაყვანას, არ არსებობს, ხოლო იმის დიფერენცირება ან დამტკიცება, რომ არ ჭამს თუ ვერ ჭამს, ეს იმდენად სუბიექტურია, ამის დამტკიცება ძალიან რთულია. ჩვენ რაც დავთვლით ინტერესებს, კახეშაიაში არ ვდებთ. მისი კლინიკური და ლაბორატორიული მონაცემები კახეშაიის დამადასტურებელ სურათს არ იძლევა. ჩვენ ასევე გვაკეთებთ ტოქსიკოლოგიური ანალიზი, რომელიც გავაუზღუნეთ გერმანიაში. სისხლში არაფერი არ აღმოჩნდა და მწვავე ინტოქსიკაციაზე სპეკულაციები დასრულდა“, - განაცხადა ნინო ნადირაძემ.

უხსოვარი

ევროკავშირის ლიდერებმა ბოსნია-ჰერცეგოვინას ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსი მიანიჭეს. „ბოსნია-ჰერცეგოვინას დღეს მიენიჭა კანდიდატი ქვეყნის სტატუსი. ეს არის ძლიერი სიგნალი ხალხისთვის, მაგრამ ასევე მკაფიო მოლოდინი ახალი ხელისუფლებისგან, რომ განახორციელონ რეფორმები“, - განაცხადა ევროკავშირის საბჭოს პრეზიდენტმა შარლ მიშელმა. ევროკავშირის ქვეყნების საგარეო საქმეთა მინისტრები ბოსნია-ჰერცეგოვინისთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭებაზე კვირის დასაწყისში შეთანხმდნენ. ამ დროისთვის ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნებია ალბანეთი, მოლდოვა, ჩრდილოეთ მაკედონიის რესპუბლიკა, მონტენეგრო, სერბეთი, თურქეთი და უკრაინა.

სლოვაკეთში პარლამენტმა მთავრობას უნდობლობა გამოუცხადა. უნდობლობის ვოტუმს მხარი 78 პარლამენტარმა დაუჭირა, წინააღმდეგ 20 პარლამენტარი წაიდა, ხოლო ორმა თავი შეიკავა. სლოვაკეთის პრემიერ-მინისტრ ედუარდ ჰეგერის პარტია OĽaNO-ს დეპუტატებმა კენჭისყრის დროს დარბაზი დატოვეს. შემდეგ არჩევნებამდე ედუარდ ჰეგერის მთავრობა მოვალეობის შემსრულებლის სტატუსში იმუშავებს. სლოვაკეთის პარლამენტის სპიკერის ბორის კოლარის თქმით, ქვეყანაში ვადამდელი არჩევნები შესაძლოა 2023 წლის მაის-ივნისში ჩატარდეს.

რუსეთი გააფართოვებს ურთიერთობას ყველასთან, ვინც ამით დაინტერესებულია, - ამის შესახებ რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა განაცხადა. „პირველი ამოცანა ეხება ჩვენს მთავარ პარტნიორებს ურთიერთობის ახალ დონეზე გადაყვანას. ამისათვის ჩვენ მოვსწონთ შეზღუდვებს ლოგისტიკასა და ფინანსებში“, - განაცხადა პუტინმა. როგორც მან აღნიშნა, რუსეთი გააგრძელებს თანამშრომლობის გაფართოებას ყველასთან, ვისაც ნათლად ესმის, სად არის სხვების ინტერესები და სად არის მათი ეროვნული ინტერესები. „რუსეთი ამყარებს სავაჭრო და სავაჭრის გარეშე ურთიერთობებს ასეთ ქვეყნებთან“, - დასძინა პუტინმა.

პოლენეთის პოლიციის მთავარ სამმართველოში უკრაინული საჩუქარი აფეთქდა, რის შედეგადაც პოლენეთის პოლიციის მთავარი კომენდანტი იაროსლავ შინიკი საავადმყოფოში გადაიყვანეს. ინციდენტის შესახებ ოფიციალური განცხადება შინიკის საქმეზე სამინისტრომ გააკეთა. აფეთქების შედეგად პოლიციის მთავარი სამმართველოს შენობის პირველი სართულის ერთ-ერთ ოთახში ჭერი ჩამოინგრა. დაზიანებული იყო მეორე სართულზეც, სადაც შინიკის კაბინეტი მდებარეობს. „აფეთქდა ერთ-ერთი საჩუქარი, რომელიც კომენდანტმა უკრაინაში სამუშაო ვიზიტის დროს მიიღო საჩუქარი უკრაინული სპეცსამსახურების ერთ-ერთი ხელმძღვანელის მიერ იყო გაკეთებული“, - განაცხადეს სამინისტროს პრესსამსახურში. არაოფიციალური ინფორმაციით, ეს საჩუქარი რვაქორული ყუმბარმტვირთვი იყო, რომელმაც ოფიცრების მასთან თამაშის დროს მოულოდნელად გაისროლა.

რა უნდა ვისოდეთ მივძინარა ვირუსული ინფექციის შესახებ?

მარიამ ხოთაბოშვილი 27 48 93

წლის ცივი სეზონი დაიწყო და სასუნთქი სისტემის ვირუსული დაავადება გახშირდა. თავს იჩენს სეზონური გრიპი, რომელიც სხვადასხვა კატეგორიის ვირუსული ინფექციისაა. ის მძიმედ მიმდინარეობს და განსაკუთრებულ ყურადღებას ითხოვს, რადგან შესაძლებელია, ვართულებდეთ მოსვენებას. ამჟამად მიმდინარე ვირუსული ინფექციების გამო ძალიან ბევრს ხველავ აწუხებს, რომელიც ხშირად ხანგრძლივდება.

აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით მედიცინის დოქტორს, ინფექციონისტ მარია გაუაზიშვილს მივმართეთ.

- ხველა პაციენტებში ზოგჯერ რამდენიმე კვირამდე გრძელდება, რაც, დამეთანხმებით, ძალიან შემაწუხებელია. ამის გამო ადამიანები სხვადასხვა არასპეციფიკურ მკურნალობას მიმართავენ და ხშირად სრულიად უსარგებლო, ზოგჯერ კი მავნე მედიკამენტებს იღებენ. პაციენტი დაუინტერესებოთ მოითხოვს „ხველის წამლის“ დანიშვნას, რომლისგანაც მორჩენას და შეგებას ელოდება, რეალურად კი ასეთი ჯადოსნური წამლები არ არსებობს. „ხველის წამლები“ ნაწილის ამოცანაა, გაათხიეროს ნახველი, ადამიანმა უფრო იოლად რომ შეძლოს ნახველის ამოღება, ანუ ეს წამლები ხველას არ შეგლის, უბრალოდ, აადვილებს ნახველისგან გათავისუფლებას. ეს უკმაყოფილებას იწვევს - „წამალს ვსვამ და მაინც ვახველები“. ზოგიერთ წამალს დროებითი, მოჩვენებითი ეფექტი აქვს - კი არ „არჩენს“, თრგუნავს ხველას. ალბათ, მისაყვდეურებთ, რომ აბოკალიტური სტენარია დაგხატე, მაგრამ, სამწუხაროდ, ასეთი ამიტომ ხველას უნდა ვაცალოთ, მივდივართ ისეთი მარტივი საშუალებებით, რაც დროებით კომფორტს გვაგრძობინებს. მაგალითად, საწუსწი აბები ან კანფეტები. ხალხური მედიცინის ფანი არ ვარ, მაგრამ თავის „მოწუწუნასაც“ აქვს ასეთი დროებითი, ხველის დამამშვიდებელი ეფექტი. მივიღოთ თბილი სითხე, კარგა თბილი ორთქლი - მაგალითად, შხაპის მიღებისას ხველა მშვიდდება ხოლმე. მოკლედ, მაქსიმალურად შევიმსუბუქოთ დამღევი სიმპტომები და დაველოდოთ თანდათან თავისთვლით გაუმჯობესებას. საყურადღებო სიმპტომები, როცა შეიძლება უფრო სერიოზული

ჩარევა განხილავს საჭირო, არის მოყვითალო ან მომწვანო ნახველი, ცხელება 38 და მეტი, სუნთქვის გაძნელება, გულმკერდის არეში ტკივილი. ასეთ დროს შეიძლება აუცილო-

პაციენტი დაუინტერესებოთ მოითხოვს „ხველის წამლის“ დანიშვნას, რომლისგანაც მორჩენას და შეგებას ელოდება, რეალურად კი ასეთი ჯადოსნური წამლები არ არსებობს. „ხველის წამლების“ ნაწილის ამოცანაა, გაათხიეროს ნახველი, ადამიანმა უფრო იოლად რომ შეძლოს ნახველის ამოღება, ანუ ეს წამლები ხველას არ შეგლის, უბრალოდ, აადვილებს ნახველისგან გათავისუფლებას

ბელი იყოს გულმკერდის რენტგენი და პნევმონიის შემთხვევაში - ანტიბიოტიკოთერაპია. - ინფექციური დაავადებების დროს ზოგჯერ მიიჩნევენ, რომ დაბანა არ შეიძლება... - არასწორად მიიჩნევენ. დაუბანლობა, პირიქით, ზოგჯერ წინმართული სინდრომის საშიშროება შეიძლება იყოს და სერიოზულ დისკომფორტს უქმნის როგორც პაციენტს, ისე მის გარშემოყრდენებს. არაერთ პაციენტს უხერხულად მოუბოდიშებია, რომ, რადგან ავად არის, შხაპი ვერ მიიღო მოსვლამდე. მე, რა თქმა უნდა, ამ მხრივ პრობლემა არ მაქვს. ექიმმა ვარ და ჩემი მოვალეობაა, ყველანაირი

პაციენტი გულისხმიერად მივიღო, ჰიგიენური მდგომარეობის მიუხედავად. მთავარი ისაა, რომ შხაპის მიღება ავადმყოფობის დროს სულაც არ იკრძალება, მათ შორის არც გამოსაყრით მიმდინარე დაავადებების დროს. ასეთ შემთხვევაში, უბრალოდ, ჯობია, ძალიან ცხელ წყალს მოვერიდოთ, რომ კანის კიდე უფრო მეტად გაღიახიანება ავცილოთ თავიდან, თუმცა ზომიერად თბილი წყლით შხაპის მიღება და კანის სისუფთავის შენარჩუნება აუცილებელია ინფექციური თუ არაინფექციური გამონაყარის შემთხვევაში. ასევე, თუ ადამიანს აქვს სასუნთქი გზების ინფექცია (გრიპი, კოვიდი და სხვ.) და ტემპერატურის მომატება, ზოგჯერ დაბანისგან თავს იკავებენ, რომ „კიდე უფრო მეტად არ გაცივდნენ“. თუ ადამიანს სიცხე აქვს, დაბანით როგორ უნდა გაცივდეს? თუ ახველებს, ასეთ დროსაც ზოგჯერ თავს იკავებენ დაბანისგან, არადა, ხველის დროს ორთქლი აშკარად ამსუბუქებს შემაწუხებელ სიმპტომებს და ამ მხრივ პრობლემა შეიძლება შეიქმნას. მე ის დროც მახსოვს, მენსტრუაციის დროს რომ გვინათ, დაბანა არ შეიძლებოდა ან ახალნაშობიარები ქალი კარგა ხანს რომ არ იღებდა შხაპს. საბედნიეროდ, მეორე, ამ სი-

შემდეგ, მაგალითად, გამონაყარის დინამიკის შედარება შეეძლო, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ სახე არ ჩანს, ეს ფოტო მხოლოდ ჩემთან რჩება და არასდროს ვრცელდება. მაინც ვთხოვ პაციენტს ნებას მივცა. ეს ჩემი მოგონილი მეტი-ჩრობა კი არაა, სამედიცინო ეთიკის მკაცრი მოთხოვნაა, რომ პაციენტის ფოტომასალის გავიარებისთვის (თუნდაც არ ჩანდეს სახე) აუცილებელია მისი თანხმობის მიღება. სახე შეიძლება არ ჩანდეს, მაგრამ შეიძლება სხვა რაიმე მაიდენტიფიცირებელი ნიშანი გამოჩნდეს ფოტოში (ხალი, ტატუ და ა.შ.). ამიტომ ეთიკის კანონი ამასაც ითვალისწინებს, მათ შორის სასწავლო მიზნით ფოტოვიდეომასალის საყოველთაოდ გავიარების შემთხვევაში, თუ სახე ჩანს, ამაზე, საერთოდ, ლაპარაკიც შედევთ. როდესაც რაიმე კლავს ვიწყებთ, თუნდაც, როდესაც პაციენტის მაიდენტიფიცირებელი პირადი ინფორმაცია არ ჩანს კვლევაში, მაინც უნდა მიიღო ეთიკური კომისიის დასკვნა. ზოგიერთ სიტუაციაში გვიწირდება ასევე მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის თანხმობაც. მოკლედ, დღეების წინ პაციენტი სააკაშვილის კადრების გავიარება სამედიცინო ეთიკის დადგენილი ნორმების ძალიან უხეში დარღვევა იყო. თუკი ასეთი საყოველთაო ინტერესის ქვეშ მყოფი პაციენტის კადრები ასე მარტივად და უპრობლემოდ ვრცელდება, რიგითი პაციენტის შემთხვევაში რა მოლოდინი გვაქვს? აჰ, ხახს ვუსვამ, არ ვხვები პაციენტის უფლებებს, ეს

სულელებს დრო დასრულდა, მაგრამ ბევრი დაავადების დროს ჯერ კიდევ იკავებენ ადამიანები თავს დაბანისგან, რაც სრულიად გაუმართლებელია. მაია ბუწაშვილი სამედიცინო ეთიკისადმი უფრო და მიმდინარე მოვლენებს გამოეხმაურა: - ვიცი, თემატიკას აცდენილია, რასაც ახლა ვიტყვით, მაგრამ თქვენნი გაზეთის საშუალებით მინდა, ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ სამედიცინო ეთიკა ძალიან მნიშვნელოვანი ნაწილია ჩვენს პროფესიაში. როდესაც პაციენტისთვის ფოტოს გადაღება მჭირდება, რომ

ჩემი სფერო არ არის და კანონებს არ ვცინობ. როგორც რიგით მოქალაქეს, არც ის მომწონს, როდესაც მედაში, მაგალითად, ჭირისუფლების კადრების გასაჯაროება ხდება, მაგრამ აჰ რა მედიაკანონები მოქმედებს, არც ეს ვიცი და კონკრეტულად ვერაფერს ვიტყვი. აქ გლავარაკობ პაციენტის უფლებებზე, რომელთა დაცვა წინაპრიანია სფეროს თითოეული წარმომადგენლის მოვალეობაა და რომლის დარღვევას ექიმებს ასე ადვილად არ გეპატიობს კანონი. ამიტომ ამ ფაქტს რეაგირება სჭირდება, საყოველთაოდ სახე რომ არ მიიღოს!

უკრაინა

რუსეთის სასტიკი თავდასხმები გრძელდება. ოკუპანტები შეტევაში ყრიან ყველას და ყველაფერს, რაც აქვთ, - ამის შესახებ უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ განაცხადა. მისი თქმით, რუსული ძალების თავდასხმების შეჩერების ერთადერთი გზა მათი განდევნაა. „ისინი ვერ ამარცხებენ ჩვენს ჯარს, ამიტომ ფიზიკურად ანადგურებენ ყველა ქალაქს და სოფელს ისე, რომ არ არსებობდეს შენობები, არც კედლები, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას რაიმე სახის თავდაცვისთვის. ამის შეჩერების ერთადერთი გზა რუსი ტერორისტების უკრაინული მიწიდან ეტაპობრივად განდევნა, რუსეთზე ზეწოლის გაგრძელებაა“, - განაცხადა ზელენსკიმ. მან მადლობა გადაუხადა ყველას, ვინც უკრაინისთვის მუშაობს და იბრძვის. „მადლობა ყველას, ვინც იცავს ფრონტს დონბასში, სამხრეთში, ვინც იცავს საზღვარს, ჩვენს ცას და ჩვენს ხალხს. მარადიული ხსოვნა ყველას, ვინც სიცოცხლე გასწირა თავისუფლებისთვის!“, - თქვა ზელენსკიმ.

ერები მოუწოდებენ ევროკომისიას, გააძლიეროს კოორდინაცია ევროპულ ინდუსტრიალსა და საერთაშორისო ბარტინორებთან, რათა უზრუნველყოს უკრაინაში პროდუქციული ალტურვილობის მდგრადი მიწოდება. „ევროპული საბჭო მოუწოდებს ევროპის საინვესტიციო ბანკს, კომისიასთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან მჭიდრო თანამშრომლობით, გააძლიეროს მხარდაჭერა უკრაინის ყველაზე გადაუდებელი ინფრასტრუქტურის საჭიროებებისთვის. ევროპული საბჭო, ასევე, მოუწოდებს კომისიას, გააძლიეროს კოორდინაცია ევროპულ ინდუსტრიალთან და საერთაშორისო ბარტინორებთან, რათა უზრუნველყოს უკრაინისთვის პროდუქციული ალტურვილობის მდგრადი მიწოდება, როგორცაა მოხილული გათბობის სადგურები, ელექტროგენერატორები, დენის ტრანსფორმატორები და მაღალი ძაბვისა და განათების მოწყობილობები“, - აღნიშნულია განცხადებაში.

უკრაინის რამდენიმე ოლქში, მათ შორის კიევში, ხარკოვში, ჟიტომირში, ვინიცაში, ჩერნიოვში, მიკოლაივსკა და კიროვოგრაძში საპაერო თავდასხმის მასშტაბები სიგნალის ხმა ისმის. კიევის საქალაქო ადმინისტრაციამ უკრაინის დედაქალაქში მცხოვრებ მოსახლეობას თავშესაფრებში გადასვლისკენ მოუწოდა. „დედაქალაქში საპაერო თავდასხმის სიგნალი გამოცხადდა! გთხოვთ, წადით თავშესაფრებში!“ - დაწერა ადმინისტრაციამ „ტელეგრამზე“. თავშესაფრებში გადასვლისკენ მოუწოდებს მოსახლეობას ხარკოვის რეგიონალური ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი ოლეგ სინეგუბოვიც.

მიწისქვეშა სადგურები სარაკეტო თავდასხმის გამო თავშესაფრის ფუნქციას ასრულებს. კლიჩკომ კიევის მცხოვრებლებს თავშესაფრებში დარჩინებისკენ მოუწოდა. შეგახსენებთ, რუსულმა ძალებმა უკრაინის ტერიტორიაზე მასობრივი სარაკეტო თავდასხმა განახორციელეს. ***

პენტაგონის პრესსპიკერი პეტ რაიდერი უკრაინისთვის „პეტრიოტის“ სარაკეტო სისტემების შესაძლო მიწოდებასთან დაკავშირებით რუსეთის საელჩოს განცხადებას ეხმაურება და აცხადებს, რომ რუსეთი ვერ უკრაინას შეერთებულ შტატებს, რა სამხედრო ტექნიკა გაუგზავნოს უკრაინას. რაიდერმა აღნიშნა, რომ ირონიას იწვევს, როცა რუსეთი, რომელიც თავს დაესხა მეზობელს, ანადგურებს მშვიდობიან მოსახლეობას და უკრაინის სამოქალაქო ინფრასტრუქტურას, იყენებს სიტყვა „პროვოკაცია“ იმ სისტემების აღსაწერად, რომელთა დანიშნულება სიცოცხლის გადარჩენაა. მისივე თქმით, რუსეთი არის აგრესორი და შეუძლია უკრაინიდან ჩარების გაყვანა, რათაც შეაჩერებდნენ ომს. შეგახსენებთ, ვაშინგტონში რუსეთის საელჩოს განცხადებით, თუ შეერთებული შტატები კიევში „პეტრიოტის“ სარაკეტო სისტემებს გაგზავნის, ეს იქნება კიდევ ერთი პროვოკაციული ნაბიჯი, რომელიც, შეიძლება, არაპროვოკაციულად შედეგები გამოიწვიოს. ***

უკრაინის სამხედრო სივრცისკენ მიმავალი 60-მდე რუსული რაკეტა დაფიქსირდა, - ამის შესახებ მიკოლაივის გუბერნატორი ვიტალი კიმი „ტელეგრამზე“ წერს. მისივე ინფორმაციით, რაკეტების ნაწილი ჩრდილოეთ უკრაინის თავზეა. „გვიჭირბობ, ჩვენი სამხედრო თავდაცვა, მინიმუმ, 50+ ჩამოვადებს“, - წერს კიმი. ამასთან ჟიტომირის ოლქის სამხედრო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა ვიტალი ბუნეჩკომ მოსახლეობა მოსალოდნელი მასობრივი სარაკეტო თავდასხმის შესახებ გააფრთხილა. ***

უკრაინის დედაქალაქ კიევში მეტროს მუშაობა ყველა ხაზზე დროებით შეჩერებულია, - ამის შესახებ კიევის მეტრო ვიტალი კლიჩკომ განაცხადა. მისივე ინფორმაციით, მეტროს

კრივოი-როგში რუსული ძალების მიერ განხორციელებული სარაკეტო თავდასხმის შედეგად საცხოვრებელი კორპუსის ნაწილი ჩამოინგრა, - ინფორმაციას უკრაინული მედია დნებროპეტროვსკის ოლქის სამხედრო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელ ვალენტინ რეზნიჩენკოზე დაყრდნობით ავრცელებს. მისი თქმით, თავდასხმის შედეგად მინიმუმ ორი ადამიანი დაიღუპა, ხუთი კი დაშავდა. „მტრის მასობრივი თავდასხმა ოლქზე. კრივოი-როგში რუსული რაკეტა საცხოვრებელი კორპუსს მოხვდა. საღარბაზო განადგურდა“, - აღნიშნა რეზნიჩენკომ. მისი ინფორმაციით, დაშავებულებს შორის ორი ბავშვიცაა. ***

ევროკავშირი სასწრაფოდ გაააქტიურებს უკრაინისთვის მუნიციპალური და სამოქალაქო დაცვის დახმარების მიწოდებას და დაეხმარება ქვეყანას კრიტიკული ინფრასტრუქტურის აღდგენაში, რათა მას ზამთრის გადალახვაში დაეხმაროს, - ამის შესახებ ევროკავშირის ლიდერების სამიტის შემდეგ გავრცელებულ განცხადებაშია აღნიშნული. ბლოკის ლიდ-

ერები მოუწოდებენ ევროკომისიას, გააძლიეროს კოორდინაცია ევროპულ ინდუსტრიალსა და საერთაშორისო ბარტინორებთან, რათა უზრუნველყოს უკრაინაში პროდუქციული ალტურვილობის მდგრადი მიწოდება. „ევროპული საბჭო მოუწოდებს ევროპის საინვესტიციო ბანკს, კომისიასთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან მჭიდრო თანამშრომლობით, გააძლიეროს მხარდაჭერა უკრაინის ყველაზე გადაუდებელი ინფრასტრუქტურის საჭიროებებისთვის. ევროპული საბჭო, ასევე, მოუწოდებს კომისიას, გააძლიეროს კოორდინაცია ევროპულ ინდუსტრიალთან და საერთაშორისო ბარტინორებთან, რათა უზრუნველყოს უკრაინისთვის პროდუქციული ალტურვილობის მდგრადი მიწოდება, როგორცაა მოხილული გათბობის სადგურები, ელექტროგენერატორები, დენის ტრანსფორმატორები და მაღალი ძაბვისა და განათების მოწყობილობები“, - აღნიშნულია განცხადებაში. ***

უკრაინის დედაქალაქ კიევში მეტროს მუშაობა ყველა ხაზზე დროებით შეჩერებულია, - ამის შესახებ კიევის მეტრო ვიტალი კლიჩკომ განაცხადა. მისივე ინფორმაციით, მეტროს

კრივოი-როგში რუსული ძალების მიერ განხორციელებული სარაკეტო თავდასხმის შედეგად საცხოვრებელი კორპუსის ნაწილი ჩამოინგრა, - ინფორმაციას უკრაინული მედია დნებროპეტროვსკის ოლქის სამხედრო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელ ვალენტინ რეზნიჩენკოზე დაყრდნობით ავრცელებს. მისი თქმით, თავდასხმის შედეგად მინიმუმ ორი ადამიანი დაიღუპა, ხუთი კი დაშავდა. „მტრის მასობრივი თავდასხმა ოლქზე. კრივოი-როგში რუსული რაკეტა საცხოვრებელი კორპუსს მოხვდა. საღარბაზო განადგურდა“, - აღნიშნა რეზნიჩენკომ. მისი ინფორმაციით, დაშავებულებს შორის ორი ბავშვიცაა. ***

მომზაურობა ჯადოსნურ ზურმუხტქალაქში

ნანა აბულაძე 577 20 35 90

„ზურმუხტქალაქის ჯადოქარი“ - ასე ჰქვია რეჟისორ იოსებ ბაკურაძის სპექტაკლს, რომლის პრემიერაც ბათუმის თოჯინებისა და მოზარდ მსახიობთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრში გაიმართა მხრე თეატრალური სეზონის რიგით მეოთხე სპექტაკლმა, ტრადიციულად, ანშლავით ჩაიარა. პატარებსა და მათ მშობლებზე ერთნაირად იმოქმედა ამბავმა ზურმუხტქალაქზე, საიდანაც ქარბორბალა დოროთის სახლს უცხო ქვეყანაში გაიტაცებს. სწორედ აქ იწყება დოროთის მოგზაურობა, რომელიც საოცარი თავგადასავლებით და დაუჭერებელი ამბებითაა სავსე. სანახაობრივად დატვირთული სცენები, მსახიობებისა და თოჯინების ერთობლივი თამაში, საოცარი ენერჯის

ობა შედგა, რაც ძალიან სასიამოვნო ფაქტია. თეატრს ჰყავს არაერთი თავისი საქმის დიდი პროფესიონალი, რაც ყველა რეჟისორისთვის

სადგმელად, ძალიან კარგად დამზდნენ. ყოველი რეპეტიცია იყო საინტერესო, ახალი მიგნებებით სავსე. მოგვსენებათ, საბავშვო სპექტაკლზე მუშაობა განსაკუთრებულ მიდგომას საჭიროებს, ბავშვები არცერთ შეცდომას არ გვპატიობენ უფროსებს, თანაც ჩვენზე უკეთესი დადგმა, რომელიც შევთავაზეთ მათ, ამავდროულად, მრავალფეროვანი, ზღაპრის მსგავსი. ძალიან მიყვარს დინამიური სპექტაკლი, აქედან გამომდინარე, სულ ვცდილობ, ნებისმიერმა სცენამ მსახიობებს მოწვევის საშუალება არ მისცეს, მით უმეტეს, ბავშვებს, რომლებსაც ადვილად ბეზრდებოდა ერთფეროვნება. თითოეულ სიტყვას, ქმედებას ვწონიდი, მთელი ძალისხმევა ჩავდეოთ იმაში, რომ ბავშვების წინაშე

ნაზე, რომელიც დაატყვევებს ბავშვებს, მართო ტექსტის მოსმენა მათთვის მოსაწყენია. შესაბამისად, რეჟისორები და მსახიობები ვცდილობთ, თეატრალური ხრიკები გამოვიყენოთ, რომ დავიმსახუროთ პატარა მსახიობების მოწონება და აპლოდისმენტები. რთულია დღეს ბავშვების გაკვირება, უამრავი გასართობი საშუალება აქვთ მათ. ამიტომ უნდა შევეცადოთ, რომ „გამოვიტყუოთ“ ისინი სხვა გართობებიდან, რომელიც ძირითადად სოციალურ სივრცეს უკავშირდება და „შემოვიტყუოთ“ თეატრში, რომელსაც უდიდესი როლი აკისრია ბავშვის განვითარებასა და ჩამოყალიბებაში, - აღნიშნა იოსებ ბაკურაძემ. როლსა და სპექტაკლზე მუშაობის პროცესზე გვესაუბრა მსახიობი სალომე ცაგური. - მე ვარ დოროთი, ამერიკელი გოგონა, რომელიც სრულიად მოულოდნელად აღმოჩნდება ჯადოსნურ სამყაროში, სადაც წარმოდგენა არ აქვს, როგორ უნდა მოიქცეს. მისი გული იმდენად თბილი და კეთი-

აც ქარბორბალას შედეგად აღმოჩნდა, ძალიან ლამაზი და ფერადი. აქედან გამომდინარე, სპექტაკლი გვეუბნება, რომ ძვირფას ადამიანებთან ყოფნას არაფერი სჯობს, სიკეთე და სიყვარული, საკუთარი შესაძლებლობების რწმენა არის ის გასაღები, რომელიც ყველა დაბრკოლებას გადაგალახნებს. მინდა აღვნიშნო, რომ ბატონ სოსოსთან მუშაობა ძალიან სასიამოვნო პროცესია, მან ზუსტად იცის, რასაც აკეთებს. ვფიქრობ, საინტერესო სპექტაკლი გამოვიდა, ყველაფერი გავაკეთეთ იმისათვის, რომ პატარა მსახიობებმა იმყოფიყვნენ, სათქმელი. თოჯინებისა და მოზარდ მსახიობთა თეატრის მსახიობობა ბედნიერება და ამაყდრობაა. სპექტაკლის დასრულების შემდეგ მათი ემოციების, ბედნიერების ხილვა ჩემთვის ყველაზე დიდი კილოა.

რაც შეეხება პატარა მსახიობებს, მათ აღნიშნეს, რომ სპექტაკლი ძალიან მოეწონათ. მოეწონათ რკინის კაცი, რომელსაც გული არ აქვს და უნდა რომ ჰქონდეს, ფერადფაფრებიანი ლომი, რომელიც ამბობს, რომ მზდაა და უნდა მამაცი იყოს, საფრთხობელა, რომელსაც უნდა ჰქუა ჰქონდეს, განსაკუთრებით კი გოგონა მოეწონათ, რომელსაც, მიუხედავად იმისა, რომ ჯადოსნურ სამყაროში აღმოჩნდა, სახლში, მშობლებთან და საყვარელ ადამიანებთან დაბრუნება სურს. თითოეულ მათგანს სურდა, რომ ახალი წლის ჯადოსნურ ღამეს სპექტაკლში მონაწილე ყველა პერსონაჟს, ისევე როგორც ყველა ბავშვს, სურვილები აუხდებოდა.

|| სპექტაკლი გვეუბნება, რომ ძვირფას ადამიანებთან ყოფნას არაფერი სჯობს, სიკეთე და სიყვარული, საკუთარი შესაძლებლობების რწმენა არის ის გასაღები, რომელიც ყველა დაბრკოლებას გადაგალახნებს

მუსიკა, ფერადი და დახვეწილი დეკორაციების მონაცვლეობა, ნამდვილად ქმნიდა საზეიმო და სახალწლო განწყობას. განსხვავებული ხელწერის რეჟისორი სპექტაკლში არაერთხელ უსვამს ხაზს იმას, რომ ადამიანებს უნდა გვეყნოსდეს საკუთარი თავისა და შესაძლებლობების რწმენა, უნდა ვიბრძოლოთ დასახული მიზნის მისაღწევად, არ დავნებდეთ ცხოვრებისეულ გამოწვევებს და ყველაფერი გავაკეთოთ საკუთარი თავის გასაძლიერებლად.

სახალწლო სპექტაკლის დასადგმელად მოწვეული რეჟისორი, მოძრაობის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი იოსებ ბაკურაძე მიიჩნევს, რომ აუცილებელია თითოეულ სპექტაკლში ისე მოვეყვებო ამბავს, რომ იგი დაამახსოვრდეს მსახიობებს. რეჟისორმა, რომელმაც პირველად ითანამშრომლა ბათუმის თოჯინებისა და მოზარდ მსახიობთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრთან, ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, რომ ძალიან გაუადვილდა პროფესიონალების გაგნება მუშაობა. - პირველ რიგში ვიტყვი იმას, რომ თეატრთან ჩემი თანამშრომ-

უდიდესი ფუნქციაა. საერთოდ, როდესაც შენზე გამოცდილ არტისტთან გაქვს ურთიერთობა, ბევრად დედატონა იმდენად და რაც მთავარია, იქნა მეტ გამოცდილებას და ცოდნას. მეც მომზადებული ჩამოვედი აღნიშნული სპექტაკლის და-

საინტერესო, ესთეტიკურად დახვეწილი ნამუშევარი გავგეტანა და თუ მათი ოვაციებით ვიმსჯელებთ, ჩანათყვის განხორციელება შევქმელი. ზოგადად, თეატრი გამოისახვლობითი ხელოვნებაა, აქედან გამომდინარე, ჯადოსნობა თუ არა სცე-

სალონური საღამოს სტუმარი

ოთარ ცინარიძე 599 85 21 14

„ვოკალურ ანსამბლ „ბათუმის“ სოლისტ პაატა ჭურკვიძის საზოგადოების სივრცეში და პატივისცემა არ აკლია. ეს კიდევ ერთხელ დადასტურდა ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრში გამართულ სალონურ საღამოზე „სტუმრად ვახტანგ დლონტთან“.

თუმის“ მომდერლებმა უფრო გააღვიწიეს. სიმღერებში პაატა და მისი მმა იაგოც ერთგვადდნენ. პაატა ჭურკვიძემ საღამოს ორგანიზატორსა და დამსწრეთ მადლობა გადაუხადა გულთბილი შეხვედრისთვის. **დავით ბაბაიძე**: მიხარია, რომ დღეს ასეთ ხელოვანს მოვხვდით. ასე მგონია, პაატასთან დიდი ხნის მეგობრობა მაკავშირებს, რადგან ის ყველას მეგობარია და ამას სცე-

ნიდან გამოხატავს, თავმდაბალი, მოსიყვარულე ადამიანი უდიდეს პატივს მიაგებს იმ ხელოვანებს, რომლებმაც მის ცხოვრებაში, პროფესიულ წინსვლაში თავისი წილი გაიღეს. **მაია ხაჯიშვილი**: ერს, ქვეყანას, კუთხეს პაატას სადარი ხელოვანები რომ ჰყავს, ეს უდიდესი საუწყება. ასეთი ადამიანები სიციცხლეშივე იღვამენ ძეგლს.

სანქციის მე-9 პაკეტი...

ევროკავშირის საბჭოს პრესამსახურის ინფორმაციით, ევროკავშირმა რუსეთის წინააღმდეგ სანქციების მე-9 პაკეტი დამტკიცა „სურსათისა და შიმშილის შემდეგ პუტინი ახლა ზამთარს იყენებს როგორც იარაღს, როდესაც მიზანმიმართულად ართმევს მილიონობით უკრაინელს წყალზე, ელექტროენერჯიასა და გათბობაზე წვდომას. ევროკავშირი პასუხობს ამ ბოლო ესკალაციას და სამხედრო დანაშაულებს ჩვენი მკაცრი სანქციების მეცხრე პაკეტით. ჩვენ გავაგრძელებთ სანქციების მიმართვას ეკონომიკისა და მათ წინააღმდეგ, ვინც ხელს უწყობს ამ სანქციის რწმენა“. - თქვა ევროკავშირის უმაღლესმა წარმომადგენელმა სარგეო საქმეთა და უშიშროების პოლიტიკის საკითხებში ჯოზეფ ბორელმა. სასანქციო პაკეტს ახალი შეზღუდვები და საექსპორტო კონტროლის ზომები შემოაქვს რომელიც დანიშნულების პროდუქტებსა და ტექნოლოგიებზე, ასევე პროდუქტებსა და ტექნოლოგიებზე, რომლებსაც შეუძლიათ რუსეთის თავდაცვისა და უსაფრთხოების სექტორის ტექნოლოგიურ განვითარებას შეუწყონ ხელი. სანქციები დამატებით შეეხება რუსეთის ფედერაციის სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსთან დაკავშირებულ 168 სუბიექტს. ეს შეუძლებელს გახდის სპეცსამხედრო ნერვულ-პარალიტიკური ნივთიერებებით, ღამის ხედვისა და რადიონავიგაციის ხელსაწყოებით, ელექტრონიკითა და IT-კომპონენტებით თავისუფლად ვაჭრობას, რომლებიც შესაძლოა, გამოყენებულ იქნას რუსული სამხედრო მანქანის მიერ“, - წერია ევროსაბჭოს განცხადებაში. საიში ასევე შეყვანილია უკანონოდ ანექსირებულ ყირიმში ან სევასტოპოლში მდებარე რუსეთის მიერ კონტროლირებადი ზოგიერთი ორგანიზაცია. ევროკავშირმა ასევე გააფართოვა ექსპორტის აკრძალვა პროდუქტებსა და ტექნოლოგიებზე, რომლებიც დაკავშირებულია საავიაციო და კოსმოსურ მრეწველობებთან. აკრძალვა როგორც პილოტებზე, ასევე უპილოტო საფრენ აპარატებზე გავრცელდება. ამერიკიდან აკრძალული იქნება უპილოტო საფრენი აპარატებისთვის ძრავების ექსპორტი რუსეთში ან ნებისმიერ ქვეყანაში, რომელსაც შეუძლია რუსეთისთვის დროებითი მიწოდება. გარდა ამისა, ევროკავშირი კიდევ ორი რუსული ბანკის აქტივებს გაყინვა და დაამატებს „სრულიად რუსეთის რეგიონული განვითარების ბანკს“ იმათ სიას, რომლის ოპერაციებზე სრული აკრძალვა გავრცელდება. ევროკავშირის საბჭომ ასევე დაიწყო კიდევ ოთხი რუსული არხის საშეზღუდლო ლიცენზიის შეჩერების პროცესი: „HTB“/„HTB Мир“ „Россиа 1“, „Рен ТВ“ და „Первый канал“. ასევე, ევროკავშირის მოქალაქეებს აკრძალვით რუსეთის სახელმწიფო ან სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებად ორგანიზაციებში ნებისმიერი თანამდებობის დაკავება წამყვან ორგანოებში.

ამირან ბუჩიშვილი

„ნუ ველოდებით სასწაულებს, ყველა ჩვენი წილი გავიღოთ უკეთესი ქვეყნის შესაქმნელად“

მთარ ცხრილი 599 85 21 14

ირმა კეკელიძე დღევანდის საქართ სკოლის პედაგოგია. წლებია შემოქმედებით საქმიანობას ეწევა. მის ლექსებს მკითხველი პერიოდული პრესით იცნობს. ირმა ახლახანს გამართული საქართველოს ფოლკლორის ერთ-ერთი ფესტივალის ნომინანტია. აღიარება ზეპირსიტყვიერებაში მოიპოვა. იგი ჩვენი სტუმრია.

- ქალბატონო ირმა, ახლანდელი ფესტივალის მიზანი რა იყო?

- ფესტივალი ყოველთვის ზემოთან ასოცირდება, სადღესასწაულო განწყობას ქმნის. შესაბამისად, იდეა, დედაპირი და მიზანიც არის ის, რომ ანალოგიურმა ფესტივალებმა უზრუნველყოს კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორის წახალისება, არამატერიალური კულტურის შენარჩუნება და პოპულარიზაცია. ასეთი ფართომასშტაბიანი ფესტივალი, რომელიც დედაქალაქში გაიმართა, პირველია.

- დიდმა ფოლკლორისტმა ეთერ თათარაძემ გამოგარჩიათ. შუახედიდან დაწყებული ურთიერთობა თუ გრძელდება?

- ფოლკლორის შესარჩევ ტური შუახედეში რომ იმართებოდა, კულტურის ცენტრის მაშინდელი დირექტორის მაცა მაცარაძის თხოვნით წავიკითხე ლექსი, რომელმაც იმთავითვე უიურის მოწონება დაიმსახურა. ქალბატონი ეთერ თათარაძის და ჩემი ურთიერთობაც იმ დღიდან დაიწყო და დღემდე გრძელდება, რა თქმა უნდა, პროფესიული თვალსაზრისით.

- ზეპირსიტყვიერებაში უიურთ 13 კონკურსანტს მოუსმინა. მათგან რომელი დაგამახსოვდა?

- თბილისში, თუმანაშვილის თეატრში უკვე საპრიზო ადგილებზე გასული კონკურსან-

ასფალტი და ბეტონის გზა
კინებთან მოგვიყვანეს.

ყველა ოჯახს მანქანა ჰყავს,
ზოგს - ქიბი, ზოგს - ობელიო,

შალვახვით გაგემრღადა,
დალოცვილი სოფელიო.

- ოჯახის როლზე რას იტყვიან?

- ოჯახი პატარა სახელმწიფოა, რაც უფრო იდილიური ურთიერთობებია ოჯახში, მით უფრო ადვილია ნიჭის რეალიზაცია. თუ სიტუაცია დაძაბულია სოციალური ან ეკონომიკური თვალსაზრისით, შემოქმედება უკანა პლანზე იწევს და მთავარი ამ პრობლემების მოგვარება და არა „ლექსებისა და მინიატურების ჯღაბანა“. ამიტომ, ვფიქრობ, ოჯახს დიდი როლი და მნიშვნელობა აქვს შემოქმედების გამორავალფეროვნებისთვის. მადლობა

- სათქმელს ისე ვამბობ, რომ არც მწვადი დაწვეა და არც შამფური. იუმორის მოყვარული ადამიანი გამიგებს, „ფსევდოკრიტიკოსი“ კი მაინც ნახავს რაიმე ხელჩასაჭიდს გასაციხვად. მთავარი მაინც ისაა, რასაც გულით გრძნობ და თვალთ ხედავ, ის რეალობა დაწერო. ვინმეს საამებლად, გულის გასახარად დაწერილი, სიკეთეს ვერ მოიტანს.

- დამდურებული ადრესატის შემორიგებისას კავია თუ გამოიყენებთ?

- შემორიგების არ მახსენდება, რადგან დამდურებასაც ვერ ვხსენებ, მაგრამ სხვა დატვირთვით ძალიან ბევრი კავია დამიწერია. განსაკუთრებულად მახსენდება იმერელ მეგობართან „ჭიდილი“- მე ჩემს კუთხეს, სუფრასა და ადამ-წესებს ვახსამდი ხოტბას, ის კი თავისას. ძალიან სახალისო გამოვიდა, რომელიც მან ერთად შეკრა და სოციალურ ქსელში პოსტის სახით განათავსა. დიდი მოწონება და თბილი კომენტარებიც დაიმსახურა მკითხველებისგან.

- პირველი ლექსის შემფასებელი თუ გახსენდებათ?

- პირველი ლექსი მთაში დაწვირე, როცა მემთევრად წასულ დედას ვახლდი. იუმორისტული იყო. მახსოვს, როგორ უხაროდა დედას და უყვებოდა მეზობლებს ამის შესახებ. ამან უფრო გამთამამა და მომეცა სტიმული. შესაბამისად, დედას ვუკითხავდი პირველად, ის იყო ჩემი პირველი შემფასებელი. ასაკის მატებასთან ერთად ლექსებში სატრფიალო ლირიკამაც რომ იჩინა თავი, ჩემი მკითხველები და შემფასებლები უფრო მეგობრები გახდნენ.

- ნოდარ, თამაზ, ნოსტრენი, შაქრო, ნადია ფულკარაძეების სახით დღევანდის ზეპირსიტყვიერების, ფოლკლორის ოსტატები შეყავდა. თქვენ მათ გზას აგრძელებთ?

შამფური. იუმორის მოყვარული ადამიანი გამიგებს, „ფსევდოკრიტიკოსი“ კი მაინც ნახავს რაიმე ხელჩასაჭიდს გასაციხვად. მთავარი მაინც ისაა, რასაც გულით გრძნობ და თვალთ ხედავ, ის რეალობა დაწერო. ვინმეს საამებლად, გულის გასახარად დაწერილი, სიკეთეს ვერ მოიტანს

სათქმელს ისე ვამბობ, რომ არც მწვადი დაწვეა და არც შამფური. იუმორის მოყვარული ადამიანი გამიგებს, „ფსევდოკრიტიკოსი“ კი მაინც ნახავს რაიმე ხელჩასაჭიდს გასაციხვად. მთავარი მაინც ისაა, რასაც გულით გრძნობ და თვალთ ხედავ, ის რეალობა დაწერო. ვინმეს საამებლად, გულის გასახარად დაწერილი, სიკეთეს ვერ მოიტანს

ტები წარვსდები, შესაბამისად, თითოეულს გამოსვლა იყო თავისთავადი, ყველა მათგანს თავისი ნიშა ჰქონდა, როგორც ინდივიდუალურ შემსრულებლებს, ასევე ანსამბლებს. განსაკუთრებულად ვერავის გამოვარჩევ.

- კარაბეტი და დღევანდის სოფლებია, სადაც ქართული სიტყვას, ეროვნულ ადათ-წესებს, ფოლკლორს გამორჩეულად ეფერებიან...

- სოფლებში ფოლკლორის მარგალიტები უფროა შემონახული. ფოლკლორის მესვეურნიც ხომ სოფელ-სოფელ დდიან მათ შესაგრავებლად. ყველა სოფელს ჰყავს კოლორიტი ადამიანები ფოლკლორის მიმართულებით და სხვადასხვა შესაძლებლობით. ჩემს შემოქმედებაშიც შეინიშნება სოფლის გავლენა, რადგან ყველა ლექსს ლაიტმოტივად გასდევს სოფლის, მთის სიყვარული და მიგრაციის გამო გამოწვეული სინანული. მაგალითად:

დაილოცოს სოფლის მადლი, მისი მიწა და გამჩენი, ხალხო, ჩვენ ვართ, მხოლოდ ჩვენ ვართ მთის და სოფლის გადამრჩენი, გაუმარჯოს ჩემს მთასა და მის უბადლო ბუნებას, მასზე ფიჭვი სულ მისწორებს ხასიათს და გუნებას. ან კიდევ: მახსენდება გუშინარი, ღარდი, სერის გვერდები, ნაყოფიერად - გოგობთან მოყოლილი დერდები.

- ლექსი, რომელიც ფესტივალის დასკვნით ღონისძიებაზე წარადგინეთ...

ჭიოდა ნანა, ოჭიო ნანა, შეიცვალა ეს ქვეყანა, ორი ბუკი ძროხა მყავს და ბოსტინისებლა ჭაღა-ყანა. ტრაქტორების ცვენა არის, რა მესმის და რა დეგნაცია, ფარცხი, მისლა და გუთანი, აღარც ვახსოვს, შა შეგნახე.. ხარბაც, ქალმაც შეგება ნახა და სოფელი გახდა კარგი, ქალაქს წახვლია გედევფიქრე, აღარა მაქვს აფრის დარდი. ზემოდანაც გადმოგხედეს, კარგი საქმე მოგვიგვარებს,

უფალს, მაქვს ოჯახისაგან ხელშეწყობა და თანადგომა, რომ ჩემს ლექსებს მიცვე ფართო ასპარეზი.

- როგორც ვიცი, კრებულის გამოცემას აპირებთ. წინასწარ დაასათუბებ?

- წინასწარ დაასათუბებ, აუცილებლად სოფელთან და მთასთან იქნება დაკავშირებული, რადგან თვალსაზრისით ახსნის მის სიმყუდროვესა და სიმშენიერეს. ჩემთვის ორივე სოფელი - კარაბეტი და დღევანდის მნიშვნელოვანია. ერთი ჩემი გამზრდელია, მეორეში სამუდამო განსასვენებელი უნდა ვიპოვო.

- ცხელ გულზე ან დარდმორიუსს ლექსი თუ დაეწერიათ?

- დამწვიდებული, ცივი გონებით მხოლოდ იუმორისტულ ლექსებს ვწერ. დანარჩენი თითქმის ცხელ გულზეა დაწერილი. ერთი ლექსიც ზუსტად ასე იწერება:

ამ ცივ დღეს და ამ ცხელ გულზე ლექსს
დაგიწერ, შვილიო,
ჩემთვის მუდამ პატარავ და ჩემთვის მუდამ ჩვილიო,
მთვარესავით ნათელი და მზის სხივივით თბილიო,
ხან - ჭიუტო, ხან - თანებავ, ხან - უზადოდ ზრდილიო.

- ორი სტუდენტი შვილის დედას, მათსა-გით რომელი ლექსი გიყვარს?

- ყველაზე მეტად ისევ მათზე დაწერილი ლექსები მიყვარს. მათი დაბადების ბედნიერებამ რომ შთამაგონა. ესენია: „პირველი შვილი პატარა ანა“ და „მეორე შვილი ჩემი მიწიკო“.

- გარამი, რომელიც ირმა კეკელიძის მუზის თანმდევი...

- ჩემი გარამი და არა მარტო ჩემი, ისევ და ისევ მიგრაციაა. გამოკეტილი სახლები, ჩამქრალი საკვამურები, გადარაზული ჭიშკრები... ერთ ლექსში მიწერია:

სახლებს უკე ძალის ნაცვლად,
ბოქლომ(ებ)ი დაარაჯობს.

მამლის ყვირილიც უკვე აქა-იქ ისმის და ყველაზე ცუდი რაც არის, უნებში ორი ან სამი ბავშვია დარჩენილი, რაც ერთ-ერთად აუფერულებს სოფელს და გულს გტკენს უძლურ ჭირისუფალს.

- შარუბეც გაქვთ. ადრესატები ხომ არ გინაწყენდებიან?

- ყველა გამორჩეული იყო თავისი ინდივიდუალობით. ზოგს ვიცნობდი, ზოგიერთზე - გამოცემით ვიცი. მიზანიმართულად არა, მაგრამ საერთო ჯამში, ჩემი შემოქმედება ერთგვარი გავრძელება იმისა, რაც დღევანდის მცხოვრები ადამიანების თანმდევი ნიჭია.

- პოეტთა ქალი, დედა, რა მესიყვარევაში უკრავებდით დედებსა და კოლეგებს?

- ალექსანდრე ყაზბეგის სიტყვებს მოვიშვილებ: „ერთხელ ნაშობი ერთხელ მოკვდები, მაგრამ ისე უნდა მოკვდე, ხეგ შენი დამარხვა არ ეთაკილებოდეს“. ჩემი გზავნილიც ეს არის. სანამ პირში სული უდგათ, დაიხარჯონ პროფესიული თვალსაზრისით, არ დაკარგონ იმედი და ისტორიის ფურცლებს შემორჩენ რეალურ ცხოვრებას, თავისი ქვეყნის, სამშობლოს მოყვარულნი, დამცველნი, რომლებმაც კარგად იციან თავისუფლების ფასი. სამართალოდ უნდა იხვიდნენ. ზორტედა უნდა დამარცხდეს. სტერეოტიპი რუსე-

თის უძღველობის შესახებ უნდა დაიმსხვრეს. სიმრავლე ყოველთვის ვერ სძლევს სიმამაცეს, ხანდახან პირიქით ხდება. მეც ამის იმედი მაქვს.

- სკოლა, ოჯახი, საზოგადოებრივი აქტივობა დიდ დროს გართმევთ. ლექსისთვის როდის იცლით?

- როცა მუშა შემოგაწვედა და რაღაცის დაწერა მთელი გულით მოგიძებნა, ამ დროს ფრთხილად გვხვდები, ამაღლებულ განწყობაზე და სიხარულით პირთამდე სავსე ხარ. შეგიძლია მიატოვო ყველა საქმე, განმარტოვდე და ლექსის პუკარები სათუთად გადაიტანო ფურცელზე. ამისთვის დროს ყოველთვის ვპოულობ, მნიშვნელობა არ აქვს, დედა თუ დამე, უბრალოდ, განმარტოება მჭირდება. ზოგჯერ მუშა გამქცევია ღამეში, რადგან „დაუბატი-უბებელ სტუმარს“ კალამი და ფურცელი გერ დავახვედრე, საწოლიდან წამოდგომა კი დამზარებაა. ახლა ჭკუა ვისწავლე და სასთუმალთან მიღვეს, რადგან როცა მეწვევა, „გავუმაძიებლდე“ და უკან არ ვაგაბრუნო დაუხარჯავად.

- პროზაული ნაწარმოების თარგმან შედარებით იოლია, მაგრამ პოეზიას თუ არ გაუგებ...

- გაჩინა მთარგმნელს. რეზო თაბუკაშვილსა და ალექსანდრე ელერდაშვილს აქვთ ნათარგმნი ლექსების ერთი და იგივე სონეტები, რომელიც ერთი მეორეზე უკეთესია. დარწმუნებული ვარ, ორიგინალში არ იქნება ისეთი რთიმული და რიტმული სტრიქონები, როგორც ქართულად ნათარგმნი, გულის სიღრმეზე რომ ჩაგწვდება, ერთი წაკითხვა წყურვილს რომ ვერ მოგიკლავს და მეორედ დაეწავები წყაროს წყალივით.

- პოეტს მატერიალურად უზრუნველყოფილი ცხოვრება არ აქვს. წინასწარ გამოცემას საკუთარი ხარჯებით აპირებთ თუ...

- ზედმეტმა თავმოყვარეობამ ის შედეგი მომიტანა, რომ დღეს კრებულის გარეშე ვარ. დიდი ოჯახის პატრონმა თავი ვერ მოვუყარე საქირთ თანხას, თხოვნით კი არავის მივმართე. ბოლო დროს ერთმა ჭკვიანმა ადამიანმა ასე დამაკვლიანა, „თუ ბავშვი არ იტყობს, დედა ძუძუსაც არ მისცემსო“... მეც დავიქვარდი: იქნებ ღირს ვინმე შეწუხება? ქველმოქმედება დიდი ნიჭია და ამასთანავე, დიდი მადლი. იქნებ გამოჩნდეს ვინმე ამ ნიჭის მატარებელი და მადლით გაიცისკოვნიდეს.

- სულ მალე ახალი წელი შემობრუნდება დედამიწაზე. თქვენი სურვილები?

- პირველ რიგში, მშვიდობა მინდა ვუსურვო მთელ მსოფლიოს. ჩემი სამშობლოსთვის იგი გაერთიანების, სიმშვიდის, წინსვლის, სიკეთისა და სიუხვის წელი ყოფილიყო. გონება გავვინათოს უფალმა და სწორი გზით გვატაროს, თორემ დიდი ჭკვაჯაპისი არ იყოს: „ჩვენ წინ უზარმაზარი თხროლია, საკმარისია ერთი ხელის კვრა და დედაბუდიანად შიგ გადავიჩვენებთ“. ამიტომ თვალტეხე ხელებს ნუ ვიფარებთ, ყურებს ნუ ვიხშობთ და ნუ ველოდებით სასწაულებს, ყველამ ჩვენი წილი გავიღოთ უკეთესი ქვეყნის შესაქმნელად. „სხვა რა გითხრათ, რით გავახაროთ?“

„სახელმწიფოს მოლატატი“

აფხაზი ბლოგერი - საქართველოს მოქალაქე

სოციალურ ქსელში გავრცელებული ინფორმაციით, ბლოგერმა დაურ ბუავამ, რომელსაც ოკუპირებული აფხაზეთის დე ფაქტო ხელისუფლება სახელმწიფოს ლალატის ადვანშულებდა, საქართველოს მოქალაქეობა მიიღო.

ბუავას თქმით, მან საქართველოს მოქალაქეობა გამარტივებული წესით მიიღო და იანვრიდან ეს ფორმა ოკუპირებული ტერიტორიებზე მცხოვრები ადამიანებისთვის კიდევ უფრო გამარტივდება. „ოფიციალური თბილისი აფხაზ ხალხს თავის თანამოქალაქეებად მიიჩნევს და ეს ეხება სამართალიდან მოქალაქეობის მისაღებად აუცილებელია, შეაგროვოთ ვინაობის დამადასტურებელი დოკუმენტების მცირე პაკეტი“, - აცხადებს ბლოგერი.

ახალგაზრდული მოძრაობა „ამრას“ ერთ-ერთი დამფუძნებელი დაურ ბუავა გასული წლის შემოდგომიდან თბილისში ცხოვრობს. მის წინააღმდეგ წაყენებულ ბრალდებასა და მსჯელობას ბლოგერმა Tiktok-ის ანგარიშზე დაიდო. ოკუპირებული აფხაზეთის ე. წ. სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურში მიაჩნიათ, რომ მისი ვიდეოები მიმართულია „რე-სპუბლიკის სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობის, სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და თავდაცვის შესაძლებლობების საზიანოდ“.

ამირან ბუჭიყიძე

კონკურსი „ზღვაური“ გამარჯვებულებს ასახელებს მარიამ გოჯიაშვილსა და რეზო შარაშიძეს ოქროს დიპლომები გადასათ

მანანა პიპიშვილი 598 24 94 97

მოსწავლე ახალგაზრდობის სასახლეში ფრიდონ ხალვაშისა და ზურაბ გორგილაძის სახელობის ლიტერატურული კონკურსის „ზღვაური - 2022“ საიუბილეო, მეთექვსმეტე და ლიტერატურულ ჟურნალ „ზღვაურის“ მე-9 ნომრის წარდგენა გაიმართა დაჯილდოების დასრულებასთან დაკავშირებით. მონაწილეები, კულტურისა და სპორტის მინისტრი მარია ხაჩიშვილი, მოადგილე აკაკი ძნელაძე, სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო ადმინისტრაციის უფროსი და ამავე რეგიონის მწერალთა ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, პოეტი და პუბლიცისტი ლაშა გვასალია. „სოროპტიმისტი ინტერნეტიშენალი“ ბათუმის კლუბის პრეზიდენტი ადა ქუთელია, ცნობილი ბათუმელი... წელს კონკურსის ფორუმში იყვნენ საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის თავმჯდომარე, პოეტი მაყვალა გონაშვილი, საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის აჭარის ორგანიზაციის თავმჯდომარე დავით თედორაძე, მწერალი, არაერთი ლიტერატურული პრემიის ლაურეატი, სამართლის დოქტორი ირაკლი შამათავა, პოეტი, პუბლიცისტი, მკვლევარი და მეცნიერი იაშა თანდოლაძე, აჭარის მწერალთა სახლის დირექტორი ლალი კონცელიძე. ჟიურის საპატიო წევრი გახლდათ ქუთაისელი ექიმი, საზოგადო მოღვაწე, პოეტი, ლიტერატურულ კლუბ „ზღვაურის“ „ჩრდილო-2021“ პრიზის მფლობელი მერაბ კვიციანიძე. მეორე ეტაპიდან მესამეზე გადასული ნაწარმოებები შეაფასეს პოეტმა ანა-ქალათამზე სურმანიძემ და პროექტის დამფუძნებელმა და ავტორმა - ბელა ქებურიამ, რომელიც დაჯილდოების ცერემონიას უძღვეს.

დაჯილდოებაზე მოწვეულნი იყვნენ არა მხოლოდ ოქროს, ვერცხლის, ბრინჯაოს დიპლომის მფლობელები და ის 8 ფინალისტი, რომლებმაც რეიტინგულად ყველაზე მაღალი ქულები დაიმსახურეს, არამედ ის მონაწილეებიც, რომლებიც ფინალში ვერ მოხვედნენ, მაგრამ ჟიურის რომელიმე წევრის განსაკუთრებული ყურადღება დაიმსახურეს. წელს ასეთი აღმოჩნდა ბათუმის მე-14 საჯარო სკოლის მე-11 კლასის მოსწავლე მაგდა დავითაძე, რომელმაც საკონკურსო ნაწარმოებში „ქრწანისის ყაყაჩოები“ პრობლემატური საკითხი წამოჭრა. მან მერაბ კვიციანიძის პრიზი და მისი ნაწარმოების უცხო ენაზე თარგმნისა და გამოქვეყნების პირობა მიიღო.

ოქროს დიპლომის მფლობელი პოეზიაში გახდა თანეთის მირზა გელიოვანის სახელობის №1 საჯარო სკოლის მერვეკლასელი მარიამ გოჯიაშვილი, ვერცხლის დიპლომი დაიმსახურა ზუგდიდის აკაკი წერეთლის სახელობის №1 საშუალო სკოლის მეშვიდეკლასელმა დემეტრე გვასალიამ, ბრინჯაოს დიპლომი გადამხად ბელა ქებურის მუნიციპალიტეტის სოფელ თხილნარის მეცხრეკლასელ ზენაბ აკვაზბას, მარტვილის მუნიციპალიტეტის სალხინოს საჯარო სკოლის მერვეკლასელ თონა კალანდას და უჩამბის საჯარო სკოლის მეთერთმეტეკლასელ ანრი მუთაძეს.

ოქროს დიპლომი პროზაში დასაკურთხა ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის სალიბაურის №2 საჯარო სკოლის მეთერთმეტეკლასელმა რეზო შარაშიძემ, ვერცხლის დიპლომი სამ კონკურსანტს გადაეცა - ბათუმის №4 საჯარო სკოლის მეთერთმეტეკლასელ თემო ტარბილაძეს, ლანჩხუთის №1 საჯარო სკოლის

მეთერთმეტეკლასელ ლიზი შავიძეს და ფოტის წმ. ნიკოლოზის სახელობის საჯარო სკოლის მეთერთმეტეკლასელ სესილია ერავას.

ბრინჯაოს დიპლომის მფლობელები გახლანენ აბაშის მუნიციპალიტეტის საგვაზავოს საჯარო სკოლის მეშვიდეკლასელი თამაზ გვაზავა, წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის ბანოჯის საჯარო სკოლის მეთორმეტეკლასელი ლიზი წავახაძე, ბათუმის №1 საჯარო სკოლის მეცხრეკლასელი თამარ ბოლქვაძე.

ორგანიზატორებმა ფინალისტის დიპლომებით რამდენიმე მონაწილე დაჯილდოვეს, ხოლო მესამე ტურში გადასული ყველა ნორჩმა შემოქმედმა დიპლომი მიიღო.

მომავალ თაობაზე მზრუნველი დიპლომები გადაეცათ პედაგოგებს ხათუნა სახვაძეს (აბაშა, საგვაზავოს სკოლა), ნინო კახიაშვილსა და მაკა ტყაბლაძეს (წყალტუბო, ბანოჯის საჯარო სკოლა), მანანა ქათაძეს (ხელვაჩაური, ფერია), ირმა თვალაძეს (ბათუმი, №3 საჯარო სკოლა).

მერაბ კვიციანიძე, ქუთაისის საპატიო მოქალაქე, ნაზარიშვილის კლინიკის დირექტორი, ზურაბ გორგილაძის პრემიის ლაურეატი:

- ჟიურის პირველად მომიწვიეს, რამაც ძალიან გამახარა, კარგი პროექტია. ქალბატონი ბელა დიდ საქმეს აკეთებს, რომელიც, უპირველესად, ახალგაზრდობისთვისაა აუცილებელი. „ცისფერყაწვლები“ ქალაქიდან ვარ და პოეზიით ძნელია, ვინმემ გამაყვიროს, მაგრამ ზურაბ გორგილაძე ჩემთვის ყველაფერია. დღეს ჩემი პრიზი დაჯილდოვებულ ვიქნები კარგი გოგონა - მაგდა დავითაძე, რომელმაც შესანიშნავი ლექსი „ქრწანისის ყაყაჩოები“ წარმოადგინა. იგი ითარგმნება თურქულ ენაზე, რასაც დავფინანსებ და დაიბეჭდება რეკავ თაფ ერდოღანის უნივერსიტეტის უფროსად. მაგდა ჩემგან საჩუქრად მიიღებს კიდევ ერთ წილდოს - როცა თურქეთში ჩატარდება ფესტივალი, ის მას დაეწეება. ამასაც მე დავაფინანსებ.

მაია ხაჩიშვილი, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი:

- ჩვენს რეგიონში იმართება არაჩვეულებრივი კონკურსი, რომელიც ხელს უწყობს ახალგაზრდა თაობის პოეზიითა და პროზით დაინტერესებას, აძლევს მათ მოტივაციას, უფრო ხმამაღლა თქვან სათქმელი. მინდა, ქალბატონ ბელას დიდი მადლობა გადავუხადო ამ კონკურსის ორგანიზაციისთვის და, ამავდროულად, აღვნიშნო, რომ სამინისტრო ყოველთვის იღებდა ამ პროექტის გვერდით,

რადგან იგი აძლევს ახალგაზრდებს შესაძლებლობას, აღმოაჩინონ საკუთარი თავი, ჩვენც ვინიერებთ ახალგაზრდებს.

ირაკლი შამათავა, არაერთი პრემიის ლაურეატი, ჟიურის წევრი:

- ბოლო ორი წლის განმავლობაში შედარებით კრიტიკული ვიყავი, ვამბობდი, რომ ცოტა სუსტი თაობა წამოვიდა. წელს დავინახე, რომ პროზაში ხარისხი ამაღლდა, ძალიან კარგი, მრავალპროფილური ტექსტები იყო საინტერესო შტრიხებით - ოკუპაციასზე, აზნაურზე, უკრაინა-რუსეთის ურთიერთობებზე, ემიგრანტებზე... ერთი ტექსტი დამამსოვრდა და მისი ავტორი, როგორც დაჯილდოებაზე გავიგე, სესილია ერავია. იგი სამოთხ კონკურსში მონაწილეობდა და ყველაფერი - სხვადასხვა ტექსტით. ძალიან კარგი ხელწერით გამოიჩინა. იმედი მომეცა, რომ სხვა ღირებულებების თაობა წამოვიდა. სასიხარულოა, რომ ამ კონკურსის სამინისტრო და სასახლე ასე აქტიურად უჭერს მხარს. როცა ასეთი ძლიერი უწყება მწერალთა სახლის ჩართულობით კონკურსის მხარდაჭერა ხდება, რა თქმა უნდა, მას ათწლეულების ავლა შეუძლია. კონკურსს, ახალი სისხლის გადასხმით, სხვა მომავალი ექნება. მადლობა ყველას, ვინც ეხმარება ქალბატონ ბელას, რომელმაც მასში, როცა აღდგინა თანამდგომი არ ჰყავდა, შიშველი ხელებით შეინარჩუნა ეს კონკურსი.

იაშა თანდოლაძე, ჟიურის წევრი:
- ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს ასეთ კონკურსებს. ბავშვები გრძობენ ეპოქის პულისს, განიცდიან, წერენ მიტოვებულ სოფლებზე, დისკრიმინაციაზე, იმასზე, რაც ჩვენს სამშობლოს უჭირს. ძალიან ნიჭიერები არიან. რამდენიმე მომწვინა და მიხარია, რომ ისინი გამარჯვებულებს შორის დასახლდნენ.

მარიამ გოჯიაშვილი (თანეთი), გამარჯვებული:

- ორი-სამი წელია, ლექსების წერა დავიწყე. აქ სამი ლექსი წარმოვადგინე - შემოდგომაზე, ფუფალასა და ნიკო ფიროსმანზე. არ ველოდი გამარჯვებას, ძალიან გამიხარდა. კონკურსში პირველად ვმონაწილეობდი.

მანანა კონცელიძე, პოეტი:

- ძალიან კარგი კონკურსია. ბელა ცდილობს, ახალგაზრდები გამოსტაცოს ყოველდღიურ რუტინას, გაფუჭებულ ტელეარხებს, ხანდახან არასწორ, თავსმოხვეულ იდეოლოგიას, ჩუქნის სიხარულის მასოვრობას, აძლევს იმედს, რომ ხვალ და ზეგ კარი გაიხსნება იმათთვის, ვინც პატიოსნად იდგა წინ სამშობლოსთვის, სიტყვისთვის... აქ ადამიანური სიტყვა იგულისხმება და ამ მიმართულებით წავა. ბევრი ბედნიერი სახე ვხვალ დღეს.

ლობა ყველას, ვინც არ იშურებს თავის ძალს და ენერჯიას, რომ მომავალ თაობას სწორი გზა ახოვნინოს.

თემო ტარბილაძე, ვერცხლის პრიზი-ორი:

- ვერცხლის დიპლომი ავიღე და კმაყოფილი ვარ... თქვენი გაზეთის საშუალებით მინდა მადლობა გადავუხადო ჩვენს „ეთერ მაფშალას“, ქალბატონ ბელას - მიყვარს და შემიძებდა არა პირადი, არამედ სამშობლოს ინტერესებისთვის. მას ყური აქვს დადებული სამშობლოს პულსზე და ცდილობს, ხელი შევიწყოს ჩვენს, ახალგაზრდებს, რომლებიც ამ ქვეყნის მომავალი ვართ. მომავალი წლიდან აღარ ვიქნები კლუბის წევრი, მაგრამ გპირდებით, რომ მისი მხარდაჭერით ყოველთვის ვიქნები. მადლობა ქალბატონ მაია ხაჩიშვილს თანადგომისთვის, ასევე, მწერალთა სახლის დირექტორ ლალი კონცელიძეს. დღეს ნაკლებად კავშირი ახალგაზრდებს შორის, ამ კონკურსზე კი გავიცანი გურული, თიანეთელი, მეგრელი, იმერელი ახალგაზრდები. ჩვენი ერთობა გააერთიანებს ჩვენს ქვეყანას. პირველი ნაბიჯი გადადგმულია.

სპორტი

სამი წლის შედეგ... მსოფლიო საკლუბო ჩემპიონატი (?)

მსოფლიო ჩემპიონატს, ოლონდ მასში მონაწილეობას ნაკრებების ნაცვლად კლუბები მიიღებენ.

FIFA -ს პრეზიდენტი რანო ინფანტინოს განცხადებით, 2025 წელს FIFA ახალ ტურნირის ჩატარებას, რომელსაც მსოფლიო საკლუბო ჩემპიონატი ერქმევა და მასში 32 კლუბი მიიღებს მონაწილეობას.

ინფანტინო იმედოვნებს, რომ ტურნირის ისეთივე დატვირთვა ექნება, როგორც დღევანდელი მსოფლიო ჩემპიონატი.

„ნაკოლის“ წლის ბოლო მატჩი

ლუჩანო სპალეტის გუნდმა თურქული შეკრება დაასრულა და წვრთნას საკუთარ „სტადიო მარალონ-ზე“ გააგრძელებს. „ნაკოლი“ მორიგ მატჩს 17 დეკემბერს, თბილისის დროით 23:30 საათზე, ესპანურ „ვილიარეალთან“ გამართავს.

მთავარი პრობლემა, რაც ახლა კარგ ფორმაში მყოფ ნაკოლიელებს აქვთ, ისაა, რომ ბოლო 5 შეხვედრიდან ოთხში კარი მშრალად ვერ შეინახეს. საქმი ისაა, რომ კოსოვოელი ცენტრალური მცველი ამირ რაშმანი ტრავმირებული იყო და ის სწორედ ამ მატჩში უნდა დაბრუნდეს. „ნაკოლის“ მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილე ფეხბურთელებიც აკლია, მათ შორის, სამხრეთკორეელი კიმი, რომლითაც არაერთი კლუბი ინტერესდება.

ტრავმის შემდეგ ხვინა კვარაცხელია გუნდს დაუბრუნდა, თუმცა ფორმაში შესასვლელად დრო სჭირდება და, იმედი, განვლილი ორი შეხვედრა საამისოდ

კარგად გამოიყენა.

მეტოქე გუნდში „ნაკოლის“ 2 ექვსფეხბურთელი - მეკარე პეპე რინა და მცველი რაულ ალბიოლი (რომელმაც კვარაცხელია შეაქო) გამოდის. ამ გუნდების დაპირისპირება ყოველთვის საინტერესო და დაძაბულია, თუმც ბევრი გოლი არ გადის. თუ ნაკოლიელები იტალიის ჩემპიონატს ლიდერობენ და „მილანს“ 8 ქულით უსწრებენ, მათი უახლოესი მოწინააღმდეგე იდელურ ფორმაში მთლაც არაა.

მოგეხსენებათ, წლის უკანასკნელ მატჩში ქართველი გარემარბის გუნდი ფრანგულ „ლიოს“ შეხვდება, ოფიციალური შეხვედრა კი 2023 წლის 4 იანვარს მილანში „ინტერის“ წინააღმდეგ ექნებათ. აღსანიშნავია, რომ „ნაკოლი“ ამ სტადიონზე უკვე გაიმარჯვა, დაძაბულ ბრძოლაში „მილანს“ 2:1 მოუგო.

მთაბზადა
ამირან გურიელიძე